Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пралетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 125 (5799) | 2 чэрвеня 1937 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Ленінградская гарадская партыйная канферэнцыя—таварышу Сталіну.
Прыём у Крэмлі ўдзельнікаў дэкады узбекскага мастацтва.
Узнагароджанне ўдзельнікаў дэкады узбекскага мастацтва.
Адозва іспанскага ўрада да народаў усяго свету.
ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ: Берагчы здароўе працоўных.
МЕНСКАЯ ГАРАДСКАЯ ПАРТЫЙНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ: Справаздачны даклад тав. Хадасевіча аб рабоце гаркома КП(б)Б; выступленні ў спрэчках па дакладу т.т. Когана, Дзеева, Браншгэйна.
АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА: Немцаў—Арганізаваць прамысловую вытворчасць канатаў і шпагатаў у БССР.
П. Чыкун — Контррэвалюцыйная дзейнасць царкоўнікаў.
Новая правакацыя фашысцкай Германіі.
Заява Альварэса Дэль Вайо Лізе нацый.

БЕРАГЧЫ ЗДАРОЎЕ ПРАЦОЎНЫХ

У нашай краіне ахова здароўя працоўных, медыцына пастаўлены ў выключна спрыяючыя ўмовы. Вялікая соцыялістычная Кастрычніцкая рэволюцыя пакончыла назаўсёды з ненавісным буржуазным ладам, пры якім руйнавалася здароўе працоўных, усе сілы і маладосць ішлі на карысць залатога куміра.

«Характэрная асаблівасць нашай рэволюцыі заключаецца ў тым, што яна дала народу не толькі свабоду, але і матэрыяльнае дабро, але і магчымасць заможнага і культурнага жыцця» (Сталін).

Ні адна краіна ў свеце не можа параўнацца з намі па размаху і маштабу пастаноўкі ўсенароднай аховы здароўя. Наш урад штогодна павялічвае выдаткі на лячэбную дапамогу, на падрыхтоўку медыцынскіх кадраў, на пашырэнне лячэбнай сеткі, на ахову мацярынства і дзяцінства. Дастаткова ўказаць, што расходы на ахову здароўя ў СССР з 2 мільярдаў у 1932 годзе павялічыліся да 5,8 мільярдаў у 1936 годзе, і да 7,52 мільярдаў у 1937 годзе.

Па-гігантцку выраслі выдаткі на народную ахову здароўя і ў нашай рэспубліцы. Якую-б галіну народнай аховы здароўя мы ні ўзялі — больнічную дапамогу, амбулаторыю, малочныя кухні, радзільныя дамы, капітальныя будаўніцтвы і інш. — усюды рост. Але не трэба задавальняцца гэтым, бо патрэб і недахопаў у галіне аховы здароўя ў БССР яшчэ многа. Наркамат аховы здароўя, які павінен быць аператыўным штабам кіраўніцтва ўстановамі народнай аховы здароўя рэспублікі, праяўляе непаваротлівасць і бязрукасць у паляпшэнні ўрачэбнай справы, асабліва на вёсцы.

Асноўнае звяно аховы здароўя—больніцы і лячэбныя пункты працуюць нездавальняюча. Працоўныя зусім справядліва скардзяцца на бяздушныя адносіны многіх урачоў, на дрэннае становішча памяшканняў і абсталявання ў іх. Ва ўсёй практыцы работы Наркамата аховы здароўя гэта асноўнае звяно не было ў цэнтры ўвагі. Сігналы працоўных, якія ўказвалі і на адкрытую работу ворага ў лячэбных установах (Петрыкаўскі і Ветрынскі раёны, аршанская больніца і т. д.), да гэтага часу не пачуты наркаматам. Ды як іх пачуюць, калі палітычнага аналіза сігналаў, што паступаюць у наркамат, ніхто не зрабіў. У наркамаце не прывыклі чула прыслухоўвацца, дэтальна расследваць сігналы працоўных. Тут ні нарком, ні яго намеснік скаргамі не займаюцца. Рэгістратар перадае скаргі непасрэдна загадчыкам аддзелаў, у якіх яны ляжаць месяцамі. Нарком тав. Бурачэўскі не чытае нават пісьмаў гарадскіх і сельскіх урачоў, паступаючых на яго імя. Гэтыя пісьмы механічна перадаюцца памочніку па кадрах і астаюцца без адказу. Барскія адносіны наркома да пісьмаў не спыніліся і зараз, хоць тав. Бурачэўскі нямала патраціў працы на крытыку сістэмы работы свайго наркамата ў сувязі з рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б), нямала гаварыў аб пільнасці, заклікаючы выкрываць ворагаў.

Асаблівую трывогу выклікае становішча спраў на такім адказным і палітычным для нас участку аховы здароўя, як радзільныя дамы. «Звязда» нядаўна паведамляла аб смяротных выпадках у радзільных дамах. Зусім нядаўна «Звязда» апублікавала заметку, якая расказала аб дзікім выпадку падмены дзіцяці. Няма сумнення ў тым, што гэтыя выпадкі невыпадковыя ўрачэбныя памылкі, а злосныя і наўмысныя дзеянні. Вораг, зрываючы капітальнае будаўніцтва радзільных дамоў, шкодзячы на гэтых будаўніцтвах, арудуючы ў радзільных дамах, вядзе подлую работу з мэтай кампраметацыі закона аб забароне абортаў. Наркамат аховы здароўя БССР не бачыць гэтага, хаця сігналаў у яго дастаткова. Ён да гэтага часу не зрабіў нічога істотнага па ўскрыццю і выкрыццю ворагаў, якія арудуюць у сістэме аховы здароўя. Факты з усёй яснасцю гавораць аб тым, што бясклапотнасць — гэта ідыёцкая хвароба — не прайшла міма кіруючых работнікаў Наркамата аховы здароўя.

Наркамат аховы здароўя БССР не змагаецца за насычанасць вёскі кваліфікаванымі медыцынскімі кадрамі. Да гэтага часу 21 раён яшчэ не маюць галоўных урачоў. Рашэнні ўрада, якія абавязваюць урача пасля сканчэння медыцынскага інстытута працаваць на перыферыі не менш 5 год, часта зрываюцца. Карыстаючыся добрадушнасцю былога намесніка наркома аховы здароўя Нейштата і начальніка лячэбна-прафілактычнага кіраўніцтва Грапава, скончыўшыя мединстытут урачы асядалі ў гарадскіх больніцах, клініках, хоць многія з іх не мелі на гэта ніякіх даных. Больш 100 чалавек, вышаўшых з мединстытута ў 1935—36 годзе асела ў Менску, амаль увесь выпуск урачоў Віцебскага мединстытута асталіся ў горадзе Віцебску. Частка ўрачоў, пасланыя з віцебскага мединстытута ў суседнія раёны, да работы не прыступілі. Наркамат не змагаецца з самавольным уходам урачоў з раёнаў. Гэта бязрукасць у барацьбе за рашэнне ўрада прама незразумела і абсалютна нецярпіма. Растучай калгаснай вёсцы Беларусі патрэбен урач і Наркамат аховы здароўя павінен яго даць.

Кадры, іх падрыхтоўка і перападрыхтоўка — важнейшы ўчастак работы наркамата. У нас ёсць нямала вопытных, да канца адданых сваёй справе ўрачоў, якія карыстаюцца вялікім аўтарытэтам сярод насельніцтва. Але Наркамат аховы здароўя аб іх мала ведае, мала клапоціцца. Няма такога правіла ў Наркамаце аховы здароўя, каб апраўдаўшага сябе на рабоце ўчастковага ўрача высоўвалі на работу ў раённую больніцу, урача раённай больніцы ў больш буйную больніцу, у сталічныя клінікі Менска, дапамагалі ва ўдасканаленні гэтага ўрача пасылкай на курсы ў Маскву, Ленінград і т. д.

Нельга сказаць, што ўрачоў з участкаў не пераводзілі ў буйныя больніцы. Аднак, у пераводзе іх панавалі два прынцыпы: або знаёмства, або няўменне адбіцца ад людзей, якія не жадаюць прайсці вопыт нізавой работы і рвуцца ў буйны цэнтр. Тыя-ж па сутнасці справы прынцыпы ляжалі і ў пасылцы ўрачоў на розныя курсы перападрыхтоўкі. Гэту практыку наркамат павінен пахаваць. Працаваць трэба па-новаму, цвёрда праводзячы большэвіцкі прынцып вылучэння кадраў.

Велізарная большасць урачоў у БССР працуе чэсна, клапоціцца аб паляпшэнні больніц і лячэбных пунктаў, кіраўніцтва якімі ім даверана дзяржавай. Аднак многа і такіх урачоў, якія працуюць не па-советску, бяздушна адносяцца да хворага, неахайны ў рабоце. Советскія ўрачы павінны сапраўды зжыць са свайго асяроддзя такія адносіны да справы, бо яны пароча́ць высокае званне ўрача соцыялістычнай дзяржавы, што з'яўляецца той умовай, якая аблягчае ворагу магчымасць больш доўга ўтойвацца ад выкрыцця.

Класавы вораг арудуе хітра і замаскавана на фронце аховы здароўя. Яго трэба ўскрыць і выкрыць. А гэта немагчыма без крытыкі і самакрытыкі. На жаль, гэта большэвіцкая зброя барацьбы з недахопамі і парокамі сістэмы работы, у наркамаце не прывілася. Тут смецце з хаты не выносіцца.

Пачынаючы сёння працаваць, актыў Наркамата аховы здароўя павінен дапамагчы кіруючым работнікам наркамата перабудаваць работу ў галіне аховы здароўя. Вострай крытыкай і самакрытыкай ускрыем усе недахопы работы Наркамата аховы здароўя і выкарчуем да канца прытаіўшагася ў сваіх норах ворага.

Ліквідаваць правінцыялізм, а часамі апалітычнасць у рабоце і грамадскім жыцці, пакончыць з рамесніцтвам, несупынна працаваць над сваім удасканаленнем, берагчы здароўе працоўных, як зяніцу вока, быць кіпучым арганізатарам народнай аховы здароўя — гэта кроўныя і ганаровыя задачы кожнага медыцынскага работніка.

Кожнаму грамадзяніну нашай соцыялістычнай радзімы Канстытуцыя прадаставіла права на бясплатную медыцынскую дапамогу. Гэта дапамога павінна прадастаўляцца быстра, высокакваліфікавана, з любоўю, бо ў нашай краіне самы каштоўны капітал—гэта чалавек.

АДОЗВА ІСПАНСКАГА ЎРАДА ДА НАРОДАЎ УСЯГО СВЕТУ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 1 чэрвеня. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе з Валенсіі, што пасля пасяджэння совета міністраў іспанскі ўрад звярнуўся з адозваю да іспанскага народу і да народаў усяго свету, у якой выкрывае злачынствы германскага фашызма, учынёныя ў адносінах рэспубліканскай Іспаніі.

У адозве гаворыцца, што ўрады Германіі і Італіі прадпрынялі рад рэзка варожых актаў, накіраваных супроць іспанскага народу, і што гэтыя акты, раней скрываемыя, а цяпер яўныя, дасягнулі кульмінацыйнага пункту са злачыннай бамбардыроўкай Альмерыі. Затым адозва напамінае, што ў адпаведнасці з правіламі, выпрацаванымі Лонданскім камітэтам па неўмяшанню, судны, якія ажыццяўляюць кантроль, павінны знаходзіцца па-за іспанскімі тэрытарыяльнымі водамі. Германскія караблі не выконвалі ніякай функцыі кантролю ля ўзбярэжжа Балеарскіх астравоў, тым не менш броненосец «Дэйчлянд» стаяў на якары ў порце Івіса, дзе ён, у суправаджэнні іншых германскіх суднаў, дзейнічаў у інтарэсах мяцежнікаў і інфармаваў па радыё і з дапамогаю сігналізацыі судны мяцежнікаў, рабіўшыя напады на астравы і судны рэспубліканскай Іспаніі.

У адозве ўказваецца далей, што інцыдэнт з броненосцам «Дэйчлянд» быў справакован самім броненосцам, падвергшым абстрэлу рэспубліканскія самалёты; апошнія толькі абараняліся ад абсалютна неапраўданай агрэсіі. Германскі ўрад, гаворыцца ў адозве, упарта шукае повадаў, каб самым наглым чынам урывацца на тэрыторыю Іспаніі.

Адозва заканчваецца наступнымі словамі: «Цывілізованы свет не можа дапусціць такога акту гвалту. ...Усе краіны, якія імкнуцца да міру, усе людзі, якія жадаюць унікнуць таго, каб свет быў ахвачан нябачаным пажарам, павінны далучыць свой голас пратэсту да голасу іспанскага народу і яго ўрада».

ЦК ВКП(б)—таварышу СТАЛІНУ

Чацвертая Ленінградская гарадская канферэнцыя ВКП(б) шле гарачае прывітанне Цэнтральнаму Камітэту—баявому штабу нашай партыі і Вам, таварыш Сталін, нашаму другу і настаўніку, правадыру ўсяго працоўнага чалавецтва.

Работа нашай гарадской партыйнай канферэнцыі праходзіла ва ўмовах павароту ў палітычным жыцці краіны ў сувязі з прыняццем новай Сталінскай Канстытуцыі.

Ленінградскія большэвікі разам з усёй партыяй з велізарным натхненнем сустрэлі рашэнні Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б), якія з'яўляюцца баявой праграмай перабудовы партыйна-палітычнай работы.

Ваш даклад і заключнае слова на Пленуме, як магутны пражэктар, асвятлілі нам шлях далейшай пераможнай барацьбы і будаўніцтва, узброілі партыю і рабочы клас для паспяховай барацьбы з каварнымі падвопамі япона-германа-трацкісцкіх і правых шпіёнаў, шкоднікаў, дыверсантаў і забойцаў.

Мы поўны непахіснай рашучасці пакончыць з палітычнай бясклопатнасцю і благадушнасцю ў нашых радах, давесці да канца разгром ворагаў народу і бязлітасную расправу над трацкісцка-зіноўеўска-бухарынскімі разбойнікамі з вялікай дарогі.

Мы цвёрда памятаем Вашы, таварыш Сталін, указанні аб асаблівай адказнасці комуністаў Ленінграда, працуючых на баявым участку краіны, які найбольш блізка стыкаецца з капіталістычным акружэннем. Большэвіцкая пільнасць з'яўляецца той праводзячай зоркай, якая павінна асвятляць дарогу, перш за усё, і ў асаблівасці, імення ленінградскім работнікам.

Мы мабілізуем усе свае сілы на тое, каб нашы кадры сталі «ў поўнай меры зрэлымі ленінцамі, марксістамі, здольнымі вырашаць без сур'ёзных памылак пытанні кіраўніцтва краінай»...

З закончыўшыхся справаздач і праведзеных шляхам закрытага (тайнага) галасавання выбараў парторганаў Ленінградская партыйная арганізацыя вышла яшчэ больш загартаванай, адзінай і згуртаванай вакол ленінска-сталінскага ЦК ВКП(б).

«Сувязь з масамі, умацаванне гэтай сувязі, гатоўнасць прыслухоўвацца да голасу мас,—вось у чым сіла і непераможнасць большэвіцкага кіраўніцтва». Гэтыя Вашы словы, дарагі таварыш Сталін, мы прымаем, як непарушны закон, як баявое кіраўніцтва ў нашай штодзеннай практычнай рабоце. На чале слаўных піцерскіх рабочых, на чале ўсіх працоўных горада Леніна, мы будзем беззаветна змагацца за поспех трэцяй сталінскай пяцігодкі, за новы магутны росквіт советскай дзяржавы, за новыя перамогі комунізма.

Мы запэўняем Цэнтральны Камітэт ВКП(б) і Вас, таварыш Сталін, што большэвікі і працоўныя горада Леніна і надалей будуць адною з самых верных непахісных і самых надзейных калон нашай большэвіцкай партыі і яе Цэнтральнага Камітэта.

Веліка і непераможна сіла большэвізма, сіла ленінска-сталінскіх ідэй, якія авалодалі мільёнамі працоўных.

Вялікі і непераможны наш Советскі Саюз—надзея і светач усяго працоўнага чалавецтва.

Няхай жыве наша слаўная большэвіцкая партыя!

Няхай жыве ленінска-сталінскі ЦК ВКП(б)!

Няхай жыве наш мудры правадыр і настаўнік таварыш Сталін!

Ленінград, 1-VI.

ПРЫЁМ У КРЭМЛІ ЎДЗЕЛЬНІКАЎ ДЭКАДЫ УЗБЕКСКАГА МАСТАЦТВА

На прыёме прысутнічалі таварышы: Сталін, Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Калінін, Мікаян, Чубар, Ежоў, Анціпаў, Ікрамаў, Хрушчоў і Кержэнцэў.

Учора вечарам у Вялікім Крэмлёўскім палацы ўдзельнікі дэкады узбекскага мастацтва былі прыняты кіраўнікамі партыі і ўрада. Роўна ў 7 гадзін вечара ў залу ўваходзяць, сустрэтыя бурнымі авацыямі, таварышы Сталін, Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Калінін, Мікаян, Чубар, Ежоў, Анціпаў.

Вечар адкрыў старшыня Ўсесаюзнага камітэта па справах мастацтваў тав. П. М. **Кержэнцэў.**

— Мы сабраліся сёння, — гаворыць тав. Кержэнцэў, — вітаць прадстаўнікоў узбекскага мастацтва. Узбекістан забяспечвае краіну выдатнымі тканінамі, баваўнай і іншымі таварамі. Цяпер Узбекістан падарыў нам нешта іншае — чароўнае мастацтва. Работнікі мастацтваў Масквы шчаслівы адзначыць велізарныя поспехі узбекскага мастацтва.

Тав. Каржэнцэў агалашае тост за свабодны, квітнеючы Узбекістан.

Сустрэты бурнымі апладысментамі прысутнічаўшых на прыёме прадстаўнікоў літаратурнай, артыстычнай і музыкальнай грамадскасці Масквы і ўдзельнікаў дэкады, намеснік старшыні Соўнаркома Узбекскай ССР тав. **Карымаў** сказаў, што цёплы прыём, які сустрэлі ўдзельнікі дэкады ў Маскве, з'яўляецца для Узбекістана хвалюючай і радаснай падзеяй.

— Мы абавязаны, — гаворыць тав. Карымаў, — нашымі поспехамі партыі, ураду і, перш за ўсё, таварышу Сталіну.

У зале раздаюцца бурныя авацыі ў гонар таварыша Сталіна.

— Рускі рабочы клас, — гаворыць далей тав. Карымаў, — вёў нас, вучыў і вучыць, як трэба змагацца за новае жыццё і новае мастацтва. Слава і гонар вялікаму рускаму народу — настаўніку і вадзіцелю ўсёй вялікай сям'і советскіх народаў! Слава таварышу Сталіну!

З выключна цёплым прывітаннем выступіў народны артыст СССР В. І. **Неміровіч-Данчэнка.**

Пад бурныя апладысменты тав. Неміровіч-Данчэнка агалашае тост за тав. В. М. Молатава.

Заслужаная артыстка Узбекскай ССР Сара **Ішантураева** вітае сабраўшыхся ад імя работнікаў мастацтваў Узбекскай ССР і ад імя узбекскага народу.

Сустрэты бурнай авацыяй, старшыня Соўнаркома СССР тав. В. М. **Молатаў** вітаў удзельнікаў дэкады ад імя партыі і ўрада. Тав. Молатаў агалашае тост за узбекскі народ, за комуністычную партыю Узбекістана і яе кіраўніка тав. Ікрамава.

З выключным поспехам прайшоў канцэрт, на якім выступалі узбекскія і рускія артысты.

Прыём закончыўся народнымі песнямі і танцамі. (БЕЛТА).

УЗНАГАРОДЖАННЕ ЎДЗЕЛЬНІКАЎ ДЭКАДЫ УЗБЕКСКАГА МАСТАЦТВА Ў МАСКВЕ

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанавіў за сур'ёзныя заслугі ў галіне развіцця узбекскай музыкі і народных танцаў узнагарадзіць Дзяржаўную узбекскую філармонію і Узбекскі музыкальны тэатр **ордэнамі Працоўнага Чырвонага сцяга.**

Совет Народных Камісараў Саюза ССР у мэтах стварэння найбольш спрыяльных умоў для работы арганізацый узбекскага мастацтва пастанавіў пабудаваць жыллёвы дом для работнікаў мастацтва Узбекскай ССР коштам у 3 млн. рублёў, памяшканне для узбекскай філармоніі з канцэртнай залай і пакоямі для рэпэтыцый коштам у 4 млн. рублёў, вучэбнае памяшканне з інтэрнатамі для тэатральнага і мастацкага вучылішчаў коштам у 3 млн. рублёў.

Пастановай Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР заслужанай артыстцы Узбекскай ССР **Халіме Насыравай** прысвоена званне народнай артысткі Саюза ССР.

За паспяховую работу ў галіне арганізацыі узбекскага музыкальнага тэатра і музыкальных ансамбляў узнагароджаны: **ордэнам Працоўнага Чырвонага сцяга** — намеснік старшыні СНК Узбекскай ССР А. К. **Карымаў** і ордэнам **«Знак почета»** загадчык культасветаддзела ЦК КП(б) Узбекістана Курбан **Берэгін.**

За вялікія заслугі ў развіцці узбекскага музыкальнага і танцавальнага мастацтва ўзнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага сцяга 13 чалавек, у тым ліку выдатныя узбекскія артысткі Халіма Насырава, Сара Ішантураэва, Тамара Ханум і кампазітар Рэйнгольд Гліер. Ордэнам «Знак почета» ўзнагароджаны 25 работнікаў мастацтва Узбекскай ССР.

Соўнарком СССР у сваю чаргу ўзнагарадзіў каштоўнымі падарункамі 37 работнікаў узбекскага мастацтва. Апрача таго, усім удзельнікам дэкады узбекскага мастацтва ў Маскве выдана грашовая прэмія.

МАСКВА—ПАЎНОЧНЫ ПОЛЮС

Першая вопытная размова па новай радыётэлефоннай лініі.

Вечарам 31 мая адбылася першая вопытная размова па новай радыётэлефоннай лініі Масква — Паўночны полюс.

Спачатку сувязь наладжвалася праз палярны радыёцэнтр вострава Дзіксон. А 12 гадзіне вечара ля мікрафона падыйшоў выконваючы абавязкі начальніка Галоўпаўночморшляху тав. Н. М. Янсон.

— Паўночны полюс! Сардэчна вітаю Отто Юльевіча і ўсіх яго смелых спадарожнікаў...

У эфіры перашкоды. Словы гучаць громка, але неразборліва.

У 0 гадзін 50 мінут удалося звязацца з дрэйфуючай зімоўкай непасрэдна — без трансляцыі станцый вострава Дзіксона. Тт. Янсон, Бергавінаў і інш., хто знаходзіўся ў радыёстудыі Галоўпаўночморшляху, выразна пачулі:

— Алло! Алло! Гаворыць Паўночны полюс — радыёстанцыя РВ (самалёт Вадап'янава). Ля мікрафона — Шэвелеў. Мы вас чуем добра. Усе мы бязмежна шчаслівы, што нам удалося апраўдаць давер'е таварыша Сталіна, партыі, урада.

Прамая радыётэлефонная размова Масквы з Паўночным полюсам цягнецца некалькі мінут. Тав. Бергавінаў перадае прывітанне ўдзельнікам экспедыцыі і паведамляе, што ў іхніх сем'ях — усё ў парадку. (БЕЛТА).

У ЦК КП(б)Б І СНК БССР

У сувязі з падрыхтоўкай да пераходу Беларускага першага дзяржаўнага тэатра оперы і балета ў памяшканне Вялікага тэатра, што будуецца, і планам развіцця мастацтваў у БССР, прынятым ЦК КП(б)Б і СНК БССР, учора ў ЦК КП(б)Б і СНК БССР адбылася нарада з калектывам Першага тэатра оперы і балета, пісьменнікамі і кампазітарамі.

Пасля ўступнага слова старшыні СНК БССР тав. **Валковіча** пачаліся спрэчкі. Выступаўшыя ў спрэчках пісьменнікі Броўка і Глебка расказалі аб лібрэта беларускіх опер, над якімі яны зараз працуюць разам з кампазітарамі.

Дырэктар тэатра **Гактман,** артысты **Млодэк, Друкер, Дзянісаў, Балоцін, Каліноўскі, Майсенка, Мурамцоў,** галоўны дырыжор **Шнейдэрман** і балетмайстар **Крамарэўскі** і іншыя паставілі рад буйных пытанняў работы калектыва тэатра. Асабліва многа ўвагі выступаўшыя ў спрэчках надавалі пытанню арганізацыі вучобы, справядліва патрабуючы ад Камітэта па справах мастацтваў пры СНК БССР і дырэкцыі тэатра арганізацыі творчых камандзіровак у Маскву і запрашэння буйных спецыялістаў, якія маглі-б даць калектыву кваліфікаваныя кансультацыі і арганізаваць сістэматычную вучобу.

Артысты прад'явілі сур'ёзны рахунак пісьменнікам і кампазітарам, патрабуючы ад іх беларускай тэматыкі, а таксама работнікам навукі і культуры БССР, якія пакуль не аказалі тэатру ніякай дапамогі ў аваладанні гісторыяй культуры, мовы і касцюмаў Беларусі.

Вялікае месца ў спрэчках заняло таксама пытанне аб распрацоўцы сістэмы мерапрыемстваў, забяспечваючых падрыхтоўку калектыва да пераходу ў будуемае памяшканне тэатра. Калектыў уяўляе сабе адказнасць перад глядачом і разумее, што глядач сталіцы прад'явіць новыя, больш высокія патрабаванні тэатру, калі ён пяройдзе ў новае памяшканне. Калектыў тэатра праяўляе жаданне працаваць так, каб апраўдаць тую ўвагу, якую аказваюць яму партыя і ўрад, прадастаўляючы новае памяшканне для тэатра.

Артысты заклікалі друк сачыць за работай тэатра, правільна папракаючы рэспубліканскія газеты ў тым, што яны зусім не адклікаюцца на спектаклі тэатра.

Тав. Гантман інфармаваў прысутных аб яго і Камітэта па справах мастацтваў перагаворах са спецыялістамі Масквы, частка якіх ужо згадзілася працаваць у тэатры оперы і балета БССР. Ён расказаў таксама аб становішчы работы над операй «На купалле» і аб папаўленні хору маладымі таленавітымі рабочымі і калгаснікамі, прымаўшымі ўдзел у гуртках самадзейнасці.

У заключэнне са змястоўнай прамовай аб задачах мастацтваў у БССР выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. **Шаранговіч.**

У АДДЗЕЛЕ ПАРТПРАПАГАНДЫ ЦК КП(б)Б

31 мая і 1 чэрвеня ў аддзеле партыйнай прапаганды ЦК КП(б)Б адбывалася ўсебеларуская нарада загадчыкаў аддзелаў культуры і прапаганды гаркомаў і райкомаў КП(б)Б. Нарада абмеркавала і намеціла рад практычных мерапрыемстваў па ажыўленню партпрапаганды і агітацыі ў сувязі з рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б).

Галоўнае з гэтых мерапрыемстваў — работа з прапагандыстамі. У плане практычных мэрапрыемстваў намечана перагледзець увесь склад кожнай раённай партыйнай арганізацыі для выяўлення ўсіх таварышоў, якія маюць тэарэтычную і палітычную падрыхтоўку і здольны весці прапагандысцкую работу. За лік выяўленых новых прапагандыстаў укамплектаваць тыя гурткі і школы, дзе прапагандысты не забяспечваюць належнай якасці вучобы.

Каб пазбегнуць аслаблення вучобы ў летні перыяд, на бюро гаркомаў і райкомаў у бліжэйшы час намечана зацвердзіць календарны план заняткаў па сканчэнню праграмы ў кожным гуртку і школе ў паасобку. Не дапускаць перагрузкі праграмы рознымі бягучымі пытаннямі.

У мэтах недапушчэння зрываў заняткаў устаноўлена, што план адпускоў усіх прапагандыстаў павінен зацвярджацца бюро райкома КП(б)Б. Нарада намеціла рад практычных мерапрыемстваў па дапамозе прапагандыстам у іх рабоце і вучобе.

Культпропы райкомаў павінны распрацаваць календар рэгулярных наведванняў заняткаў гурткоў і школ райпрапагандыстамі, загадчыкамі партгабінэтаў, загадчыкамі культпропаў, інструктарамі па завочнаму навучанню і членамі бюро райкомаў з тым, каб пасля кожнага наведвання даць прапагандысту практычныя ўказанні ў палепшанні якасці вучобы.

Культпропы райкомаў абавязаны ўнесці на бюро райкома пытанне аб арганізацыі агульнаадукацыйнай вучобы малапісьменных і непісьменных комуністаў. Намечана і рад іншых канкрэтных мерапрыемстваў па паляпшэнню якасці вывучэння гісторыі партыі ў сувязі з пісьмом таварыша Сталіна аб недахопах падручнікаў па гісторыі ВКП(б). Нарада намеціла таксама рад практычных мерапрыемстваў па палепшанню завочнага партнавучання, асабліва ў галіне абслугоўвання і дапамогі завочнікам інструктарамі РК КП(б)Б па завочнаму навучанню.

У галіне паляпшэння палітычнай агітацыі і работы з агітатарамі нарада ўстанавіла, што культпропы райкомаў абавязаны не радзей аднаго разу ў месяц праводзіць палітдні ў калгасах (з удзелам аднаасобнікаў), соўгасах і на прадпрыемствах па пытаннях міжнароднага і ўнутранага становішча. У гарадах (Мэнск, Віцебск, Гомель, Магілеў і інш.) праводзіць рэгулярна адкрытыя мітынгі па пытанню бягучай палітыкі.

Група інструктароў аддзела партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б будзе сістэматычна дапамагаць партгабінэтам, прапагандыстам, культпропам райкомаў у лепшай арганізацыі партыйнай прапаганды выездамі на месцы.

Аддзел партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б намеціў дасылаць у пагранічныя раёны адзін раз у месяц з Менска дакладчыкаў па пытаннях, цікавячых партыйны актыў, таксама дасылаць дакладчыкаў адзін раз у месяц у 50 калгасаў БССР і на 50 прадпрыемстваў. Пры аддзеле арганізавана бюро дакладаў і лекцый для абслугоўвання гарадоў, раёнаў і прадпрыемстваў.

Намечаны практычныя мерапрыемствы па ўзмацненню антырэлігійна-агітацыйнай работы, а таксама заслухана інфармацыя і план правядзення курсаў па падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы прапагандыстаў ва ўсёй КП(б)Б у 1937 годзе.

Ц. ФРЫД.

У СОЎНАРКОМЕ БССР

Соўнарком БССР прыняў спецыяльную пастанову аб падрыхтоўцы да хлебазагатоўчай кампаніі 1937 г.

СНК абавязаў кіраўніка Беларускай канторы Заготзэрно тав. Чудноўскага прыняць належныя меры, каб будаўніцтва новых складаў было закончана не пазней 1 жніўня. Райвыканкомам даручана аказаць неабходную дапамогу канторы Заготзэрно ў гэтым будаўніцтве. Да 1 ліпеня кантора Заготзэрно павінна адрамантаваць усе старыя склады, пад'язныя шляхі, чыгуначныя веткі і прычалы. Своечасова павінна быць праведзена дэзінфекцыя складаў і тары, укамплектаваны штаты прыёмачных пунктаў, створаны на пунктах неабходныя ўмовы для культурнага абслугоўвання хлебаздатчыкаў.

Соўнарком прыняў да ведама заяву тав. Чудноўскага, што Беларускай канторай Заготзэрно арганізаваны курсы па падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы работнікаў для прыёмачных пунктаў. Старшыням АВК і РВК даручана аказаць максімальную дапамогу пунктам Заготзэрно па ўкамплектаванню штата праверанымі работнікамі.

СНК абавязаў Наркамунутгандаль і Белкаапсаюз арганізаваць пры пунктах Заготзэрно ларкі, кіёскі і чайныя, забяспечыўшы іх адпаведным асартыментам тавараў, якія на пункты павінны быць завезены не пазней 15 ліпеня. (БЕЛТА).

НА СХОДЗЕ ПІСЬМЕННІКАЎ

Учора пачаўся сход пісьменнікаў Менска, прысвечаны абмеркаванню пытанняў, звязаных з выкрыццем трацкісцка-авербахаўскай групы ў літаратуры. Праўленне ССПБ мала таго, што з вялікім спазненнем склікала гэты сход, але і не падрыхтавала яго належным чынам.

З дакладам выступіў т. Браншгэйн. Даклад хутчэй нагадваў сумесь акадэмічнай лекцыі з «пакаянай» прамовай. Ён не арыентаваў пісьменнікаў у правільнай ацэнцы апошніх літаратурных падзей, у разуменні новых форм і метадаў, якімі зараз дзейнічае вораг у літаратуры.

Трэба лічыць значным упушчэннем праўлення ССПБ, што даклад быў даручан т. Браншгэйну.

Першым у спрэчках выступіў т. Куляшоў. Ён зусім справядліва выказаў нэзадаволенасць дакладам. Спыніўшыся на варожых праяўленнях у творчасці Александровіча (аб якіх дакладчык чамусьці палічыў патрэбным гаварыць наогул і вельмі асцярожна), т. Куляшоў паставіў пытанне аб неабходнасці ўскрыць усе сувязі Александровіча з варожым лагерам.

Затым прэзідыум прадаставіў слова т. Александровічу. Уся яго прамова звялася да доказаў недаказваемага, быццам да 1930 года быў адзін Александровіч, які працаваў па заданню і прамому ўказанню ворагаў народу, а зараз другі, — які шчыра выправіў свае ганебныя зрывы і аддана працуе на карысць соцыялістычнай радзімы.

Цікава заўважыць, што, па ініцыятыве т. Лынькова, яшчэ да схода было вырашана даць слова Александровічу ў ліку першых прамоўцаў. Гэта спроба рэгуляравання крытыкі павінна ўсебакова зацікавіць сход. Удзельнікі схода павінны смела і да канца ўскрыць буйнейшыя пярокі работы саюза советскіх пісьменнікаў БССР, разабрацца ў «працах» Александровіча.

Сёння — працяг схода.

Ал. ЛЕБЕДЗЕЎ.
Т. ХАДКЕВІЧ.

МЕНСКАЯ ГАРАДСКАЯ ПАРТЫЙНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

СПРАВАЗДАЧНЫ ДАКЛАД тав. ХАДАСЕВІЧА АБ РАБОЦЕ ГАРКОМА КП(б)Б

Наша канферэнцыя, гаворыць тав. Хадасевіч, сабралася пасля гістарычнага Пленума ЦК ВКП(б). Даклад і заключнае слова нашага мудрага правадыра таварыша Сталіна, рашэнні Пленума ўзброілі партыю, мабілізавалі яе на ажыццяўленне грандыёзных задач, што стаяць перад намі. Гэтыя гістарычныя дакументы яшчэ больш павысілі большэвіцкую пільнасць у арганізацыі, узнялі актыўнасць мас.

Злейшыя ворагі народу, — трацкісты, зіноўеўцы, правыя, нацдэмы, гэтыя агенты фашысцкіх ахранак — усякім спосабам — дыверсіямі, шкодніцтвам, шпіянажам стараліся перашкодзіць пераможнаму ходу соцыялізма.

Характарызуючы асобныя факты, дакладчык зазначае: мы не павінны забываць некаторыя асаблівасці нашай арганізацыі. Менск знаходзіцца непасрэдна на мяжы з фашысцкімі краінамі. Многія з шпіёнска-дыверсанцкіх груп, засылаемых япона-германскімі трацкісцкімі агентамі, асядалі тут, у пагранічным горадзе — Менску, а адсюль яны расстаўлялі сваю агентуру па іншых гарадах Беларусі.

Спыняючыся на выкрытых нацдэмаўскіх элементах, дакладчык гаворыць, што характэрным для сучасных нацдэмаў і іх шкодніцкай работы з'яўляецца тое, што яны дзейнічаюць у цесным саюзе з трацкісцкімі бандытамі, па заданнях германа-польскіх разведак, ставячы сваёй мэтаю адарваць БССР ад Совецкага Саюза, прыбягаючы для гэтага да метадаў шпіянажу, шкодніцтва, дыверсій і тэрарыстычных актаў супроць кіраўнікоў партыі і ўрада. Нам, большэвікам сталіцы пагранічнай рэспублікі, — гаворыць тав. Хадасевіч, — асабліва трэба памятаць указанне таварыша Сталіна аб неабходнасці разбіць гнілую тэорыю аб затуханні класавай барацьбы.

Асноўную ўвагу ў сваім дакладзе тав. Хадасевіч надае аналізу становішча партыйна-палітычнай работы ў арганізацыі. Ён спыняецца на фактах, як у Менскай партыйнай арганізацыі ў масавым маштабе была парушана ўнутрыпартыйная дэмакратыя, як апракідваўся статут партыі, і робіць вывад, што парочная сістэма работы парткомаў і парторгаў пярвічных партарганізацый (асабліва совецкіх, вышэйшых навучальных устаноў і дробных партарганізацый) з'явілася вынікам адсутнасці канкрэтнага кіраўніцтва работай парткомаў і парторгаў з боку гаркома і горрайкомаў, якія своечасова не выпраўлялі іх работу і не вялі сістэматычнай выхаваўчай работы з нізавымі партыйнымі кадрамі.

Дакладчык далей падрабязна спыняецца на выніках справаздачна-выбарчых сходаў, праведзеных у Менскай арганізацыі. Ён прыводзіць даныя аб актыўнасці комуністаў на справаздачна-выбарчых сходах. У асобных партыйных арганізацыях у час справаздачна-выбарчых сходаў былі ўскрыты факты антыпартыйнай і антыдзяржаўнай работы асобных элементаў, якія прыкрываліся партыйным білетам. Былі ўскрыты факты засмечанасці апарата варожымі элементамі, а таксама факты прамога заціску самакрытыкі.

Большасць кіраўнікоў - гаспадарнікаў падвергласся рэзкай крытыцы на партыйных сходах. Аднак, некаторыя з іх яшчэ і зараз не зрабілі для сябе неабходных вывадаў у сваёй практычнай рабоце. Асабліва рэзка крытыкавалі на партыйных сходах дырэктара завода імя Молатава Банвеля, які адарваўся ад мас, рэдка заглядвае ў цэхі, не прымае ўдзелу ў партыйна-палітычнай рабоце партыйнай арганізацыі, дырэктара завода імя Варашылава т. Лісоўскага за бюракратычныя адносіны да рабочых і адрыў ад партыйнай работы. Асабліва рэзкай крытыцы быў падвергнут дырэктар фабрыкі «Комунарка» т. Любін.

Вынікі справаздачна-выбарчых сходаў паказваюць, што большэвіцкая крытыка і самакрытыка толькі пачынаюць разгортвацца ў Менскай партыйнай арганізацыі.

У рэзультаце правядзення выбараў, значна абнавіўся склад партыйных органаў. Склад сакратароў парткомаў абнавіўся на 45 проц., партыйных арганізатараў — на 39 проц. У рэзультаце выбараў вылучаны ў якасці сакратароў парткомаў і парторгаў новыя большэвіцкія кадры, якія выраслі на практычнай рабоце. Разам з тым, асноўная група партыйных работнікаў ранейшага складу найбольш буйных партыйных арганізацый, не гледзячы на вострую крытыку недахопаў іх работы на партыйных сходах, былі выбраны ў склад партыйных камітэтаў пераважнаю большасцю галасоў.

У 1934 годзе ахоп партыйнай арганізацыі партыйнай асветай складаў толькі 55 проц.; у 1936 годзе гэты ахоп складае 90 проц.

За гэтымі, з першага погляду, прыгожымі лічбамі крыюцца велізарныя недахопы ў пастаноўцы партыйнай прапаганды. Наведванне партыйных заняткаў у радзе партыйных школ нерэгулярнае і неакуратнае. Калі нямнога лепш арганізавана партыйная вучоба ў радзе буйных вытворчых арганізацый, то зусім нездавальняюча пастаўлена партыйная прапаганда ў малаколькасных партыйных арганізацыях.

Становішча прапагандысцкіх кадраў да апошняга часу з'яўлялася нездавальняючым. У рэзультаце праверкі і абмену партыйных дакументаў і пасля было адсеяна ад прапагандысцкай работы 187 чалавек, што складае каля 40 проц. складу прапагандысцкіх кадраў.

Усе гэтыя недахопы сведчаць аб тым, што бюро гаркома зусім мала займалася партыйнай прапагандай.

У большасці партыйных арганізацый пераважае яшчэ стары метад кампанейшчыны, фармальна-бюракратычныя адносіны і прамое ігнараванне дырэктыў партыі аб палітычнай агітацыі. Такі важнейшы ўчастак, як пастаноўка палітычнай агітацыі ў інтэрнатах, зусім недаацэньваецца ў пярвічных партарганізацыях. Антырэлігійная прапаганда і агітацыя былі намі зусім закінуты. Карыстаючыся нашай палітычнай бясклопатнасцю, царкоўнікі пачалі праводзіць актыўную контррэволюцыйную работу.

Як агульны вывад, тав. Хадасевіч гаворыць: гарком нездавальняюча кіраваў справай палітычнай агітацыі. Гарком да гэтага часу не вырасціў дастатковага актыва агітатараў і зусім мала зрабіў у справе абучэння і выхавання рабочых агітатараў, у справе скарыстання адказных работнікаў для штодзённай пастаноўкі палітычнай агітацыі.

За вялікімі лічбамі росту комсамольскай арганізацыі мы не бачылі раду агідных з'яў у яе рабоце. Кіраўніцтва гарадской комсамольскай арганізацыяй было адарвана ад мас, не ведала не толькі радавых членаў комсамола, але часамі і кіруючыя кадры. У комсамольскай арганізацыі мелі месца факты грубага заціску самакрытыкі. Такая сістэма спрыяла таму, што класавыя ворагі, на працягу доўгага часу праводзілі беспакарана сваю контррэволюцыйную работу сярод моладзі.

За прайшоўшыя тры з паловай гады пасля III партыйнай канферэнцыі, Менская партыйная арганізацыя, няўхільна ажыццяўляючы ленінска-сталінскую нацыянальную палітыку, дабілася раду буйнейшых поспехаў на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва.

Не гледзячы на значную работу, якая праробленa партыйнымі арганізацыямі па разгортванню стаханаўскага руху, рад пярвічных партыйных арганізацый і кіраўнікоў прадпрыемстваў не забяспечылі, — гаворыць тав. Хадасевіч, — сапраўднага партыйнага кіраўніцтва і дапамогі стаханаўскаму руху. Мы абавязаны сур'ёзна заняцца прарыўнымі прадпрыемствамі, высветліць, у чым прычыны прарываў, і неадкладна ліквідаваць гэту дрэнную з'яву.

Далей тав. Хадасевіч гаворыць аб рабоце горсовета. Ён ускрывае буйнейшыя недахопы ў рабоце гарадскога совета, факты бюракратызма, адрыў ад мас, ігнараванне скарг працоўных, адсутнасць большэвіцкай крытыкі недахопаў. Партыйная група гарадскога совета не працавала. За ўвесь час пасля выбараў гарадскога совета партыйная група збіралася толькі два разы.

Кіруючыя работнікі гарадскога совета не зрабілі для сябе неабходных вывадаў з Сталінскай Канстытуцыі. Разам з тым, нельга зняць адказнасць за дрэнную работу гарадскога совета з бюро гарадскога камітэта партыі.

Ахарактарызаваўшы практычныя мерапрыемствы, праведзеныя ў Менскай партыйнай арганізацыі па рэалізацыі рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б) і прапаноў, высунутых на справаздачна-выбарчых сходах, тав. Хадасевіч гаворыць: безумоўна, гэта — толькі пачатак справы.

Апошнія факты — гаворыць у заключэнне т. Хадасевіч — паказалі, што ворагі, глыбока замаскіраваўшыся, прадаўжалі праводзіць сваю падрыўную шпіёнскую работу. Ні адну мінуту не трэба забываць, што мы знаходзімся ў капіталістычным акружэнні. Асабліва нам, большэвікам сталіцы Беларусі, трэба памятаць аб пагранічным становішчы Менска. Памятаючы гэта, мы абавязаны выхоўваць партыйную арганізацыю і працоўныя масы ў становішчы большэвіцкай насцярожанасці і пільнасці. Таварыш Сталін паставіў перад усімі большэвікамі задачу авалодаць большэвізмам. Гэта задача павінна з'яўляцца асноўнай і рашаючай у нашай рабоце.

Дэлегаты 4-й менскай партканферэнцыі. НА ЗДЫМКУ (справа налева): ордэнаносец тав. Н. В. РАДЗЮК гутарыць з тт. І. І. КАЗЛЯКОМ — стаханаўцам завода імя Кірава і ФАЙБІШАВЫМ — стаханаўцам завода «Ўдарнік». Фота Я. Салавейчыка.

НА КАНФЕРЭНЦЫІ

Ранішняе і вячэрняе пасяджэнні 1 чэрвеня

Ранішняе пасяджэнне гарадской партканферэнцыі пачалося дакладам прадстаўніка ЦК КП(б)Б тав. Кудзельскага аб становішчы фінансавых спраў гаркома. Дакладчык указвае, як на адзін з асноўных недахопаў у выдаткаванні сродкаў гаркома — сістэматычнае невыкарыстанне сродкаў, адпушчаных на партыйную асвету і падрыхтоўку кадраў. ЦК КП(б)Б вымушан быў у пачатку 1936 года прымаць па гэтаму поваду спецыяльнае рашэнне.

Пасля даклада тав. Кудзельскага пачаліся спрэчкі па справаздачнаму дакладу тав. Хадасевіча. Выступленні дэлегатаў носяць дзелавы характар. У палітычна завостраных, канкрэтных прамовах рэзка крытыкуецца работа гаркома, горрайкомаў і ЦК КП(б)Б, з усёй рашучасцю ўскрываюцца недахопы ў рабоце Менскай партыйнай арганізацыі.

Граніца, непасрэдная блізкасць капіталістычных краін накладвае адказнейшыя задачы на КП(б)Б у цэлым і на Менскую партыйную арганізацыю ў асаблівасці. Рэволюцыйная пільнасць, непрымірымасць да малейшых вылазак ворага, рашучая барацьба з зазнайствам, самаўсхваленнем, параднасцю, падхалімствам — з усім тым, што аблягчае, садзейнічае рабоце ворага, рэзкая большэвіцкая крытыка і самакрытыка не гледзячы на асобы — вось што ў першую чаргу патрабуецца ад большэвікоў, якія працуюць на граніцы. Гэтага ва многім і не хапала Менскай партарганізацыі. Гарком у сваёй штодзеннай рабоце часта захапляўся гаспадарчымі дасягненнямі і не заўважаў злоснейшых ворагаў народу. За гэта дэлегаты рэзка крытыкуюць гарком.

Сакратар Варашылаўскага райкома комсамола т. Коган расказвае, што зазнайства і падхалімства аблягчылі работу ворагаў у органах Наркомасветы, перашкаджалі выявіць сапраўднае становішча ў школах, забяспечыць палітычнае выхаванне вучняў. Ён прыводзіў такі выпадак. Вучні адной з менскіх школ арганізавалі ў гадавіну смерці Пушкіна вечар самадзейнасці. На гэты вечар павінна была прыехаць т. Кузняцова — загадчык гарана. Доўга чакалі вучні яе прыезду і, не дачакаўшыся, адкрылі вечар. Кузняцова прыехала тады, калі праграма вечару была ўжо вычарпана. Падхалім — дырэктар школы затрымаў усіх вучняў, а іх было каля 500 чалавек, і паўтарыў спецыяльна для яе выкананне ўсёй праграмы. Кузняцова не аддзёрнула загадчыка школы. Так прывівалася падхалімства, а вораг тым часам арудваў у школах, зрываў работу чэсных совецкіх настаўнікаў.

Крытыка распаўсюджвалася толькі на радавых комуністаў, на другарадных работнікаў, кіруючых-жа работнікаў не крытыкавалі.

— У нас у КП(б)Б, — гаворыць тав. Васільева (Наркомасветы), — зазнайства прывяло да страты рэволюцыйнай пільнасці. Іменна таму ворагам народу Арабею, Дзякаву і інш. удалося нават прабрацца ў апарат ЦК КП(б)Б. Гэтым ворагам даручалася адказная партыйная работа. ЦК, напрыклад, даверыў Дзякаву прымаць Чэрвеньскую партарганізацыю пасля праверкі партдакументаў. Калі я заявіла ў ЦК аб тым, што па раду пытанняў я не згодна з вывадамі гэтага прадстаўніка ЦК, мне сказалі: «Васільева знайшла ворага — Дзякава, а сапраўдных ворагаў не бачыць». Хіба гэты факт не гаворыць аб адсутнасці неабходнай пільнасці, аб боязні крытыкі?

Тав. Дзееў у сваім выступленні прыводзіць рад фактаў, калі гарком не заўважаў контррэволюцыйную работу ворагаў. У маладзёжных газетах звіла сабе гняздо контррэволюцыйная тэрарыстычная група (Клімянок, Шляхціч і інш.), ворагі арудвалі ў Белдзяржвыдавецтве, а гарком не здолеў своечасова выкрыць іх.

Рэзкай крытыцы падвяргаецца работа Соўнаркома БССР. Тут культывавалася падхалімства, угодніцтва. Зазнайства, бюракратычныя адносіны да вырашэння важнейшых спраў былі сістэмай работы Соўнаркома. Былы старшыня СНК т. Галадзед не дапускаў крытыкі недахопаў работы паасобных работнікаў апарата СНК. Гэта стварыла абстаноўку сямейственасці, якая перашкаджала рабоце, прытупляла пільнасць і аблягчала ворагам праводзіць сваю контррэволюцыйную дзейнасць.

Пагранічнасць Менска вымагала ад гаркома штодзённага кіраўніцтва абароннай работай. Нельга сказаць, што ён не займаўся гэтымі пытаннямі. Але і тут гарком не заўважыў, што за рапартамі, якія дзесяткамі складаліся ў ЦС Асоавіяхіма БССР, хаваюцца буйнейшыя прарывы ў рабоце. Выступаўшы на канферэнцыі начальнік менскага аэраклуба т. Клімаў паказаў на радзе прыкладаў, што ЦС АСО дрэнна кіруе сваімі арганізацыямі, ён зрывае падрыхтоўку лётных кадраў, у прыватнасці менскі аэраклуб ніякай дапамогі ад яго не атрымлівае. Парадная пагоня за знадворным эфектам, вочкаўціраце льства квітнее ў рабоце Цэнтральнага совета.

Выступаўшыя ў спрэчках тт. Галавач (сакратар парткома швейнай фабрыкі «Кастрычнік»), Гураліс (сакратар парткома БДУ), Пятроўская («Чырвоны тэкстыльшчык»), Гарагляд (работніца фабрыкі імя Крупскай), Ганчароў (сакратар парткома шклозавода), Каждан (начальнік палітаддзела менскага аддзялення Заходняй чыгункі) ускрываюць рад буйнейшых недахопаў у пастаноўцы партыйна-масавай работы Менскай партарганізацыі.

— Мы гаворым вельмі многа аб партыйнай прапагандзе, — указвае т. Ганчароў, — а ў той-жа час не прымаем канкрэтных захадаў да яе паляпшэння. Ні адзін з членаў бюро гаркома і горрайкомаў прапагандысцкай работы не вядзе. Да падбору прапагандысцкіх кадраў гарком падыходзіў не сур'ёзна. Культпрочам ў свой час быў Хейфец, выключаны з партыі за трацкізм, прапагандыстам быў Агульнік, які ў мінулым змагаўся супроць партыі.

Тав. Гарагляд нядаўна вылучана на прапагандысцкую работу. Я — стары член партыі, — гаворыць яна, — але малады прапагандыст. Мне неабходна асаблівая дапамога. Паслалі мяне на курсы прапагандыстаў. Вучылася я на гэтых курсах тры з паловай месяцы. За гэты час хоць-бы раз прышоў да нас т. Хадасевіч і пагутарыў з намі. Гэтага не было. Гарком не ўлічвае, што рабочыя-прапагандысты звязаны са зменнасцю на прадпрыемствах. Семінар прапагандыстаў працуе толькі ў адну змену.

Тав. Пятроўская і Ганчароў гавораць аб сістэматычным парушэнні статута партыі з боку гаркома. Яны ўказваюць, што тав. Хадасевіч у сваім дакладзе гаварыў аб кааптацыі ў пярвічных партарганізацыях, але ён зусім нічога не гаварыў аб тым, як гарком сам парушаў статут партыі. У мінулым годзе гарком нават прыняў пастанову аб замацаванні сакратароў парткомаў на 2—3 гады ў адной партарганізацыі, а гэта няправільна, бо тут не ўлічана жаданне комуністаў.

* * *

Выступаючыя ў спрэчках дэлегаты крытыкуюць гарком і райкомы за слабае кіраўніцтва і дапамогу малалікім партарганізацыям. Тут работнікі гаркома і райкомаў — рэдкія госці. А між тым яны патрабуюць часам не меншай дапамогі чым буйныя арганізацыі.

Работа комсамольскіх арганізацый, пытанні палітычнага выхавання моладзі не знайшлі ў дакладзе тав. Хадасевіча патрэбнага адлюстравання. Гэта, як відаць, не выпадкова, бо гарком і, па яго прыкладу, рад пярвічных партарганізацый слаба кіравалі комсамольскімі арганізацыямі. Дэлегаты ў сваіх выступленнях прыводзяць шматлікія факты, калі забыццё задач палітычнага выхавання моладзі скарыстоўваецца ворагам, які дзе-ні-дзе прабуе ўзяць моладзь пад свой уплыў.

У канцы вячэрняга пасяджэння канферэнцыя з вялікай увагай выслухала выступленне камандзіра кавалерыйскага корпуса, камдзіва тав. Сердзіча. Ён расказаў канферэнцыі аб рабоце большэвікоў гарнізона, аб іх згуртаванасці вакол сталінскага ЦК ВКП(б) і вялікага таварыша Сталіна.

* * *

Усяго за дзень выказалася ў спрэчках 28 чалавек. Сёння — працяг спрэчак па справаздачнаму дакладу гаркома КП(б)Б.

Спрэчкі па дакладу аб рабоце гаркома КП(б)Б

ПРАМОВА тав. КОГАНА

(Сакратар Варашылаўскага РК КСМ)

Тав. Коган усю сваю ўвагу прысвячае пытанню комуністычнага выхавання дзяцей.

У пытанні выхавання дзяцей не ўсё добра. Канферэнцыя павінна на гэта звярнуць выключную ўвагу.

Ці ёсць у нас усе ўмовы для правільнага выхавання дзяцей? Безумоўна ёсць. Пабудавалі сталінскія школы, добрыя памяшканні, добрыя аудыторыі для вучобы і т. д.

Але трэба прама сказаць, што для выхавання дзяцей у першую чаргу не прыцягнут выкладчыцкі склад; яны не цікавяцца жыццём дзяцей, не цікавяцца як маці і бацька выхоўваюць дзіця. Заг. гарана тав. Кузняцова—у школе вельмі рэдкі госць. Яна не інструктуе выкладчыкаў, прыходзіць у школы толькі ва ўрачыстых выпадках, калі яе сустракаюць апладысментамі.

З арганізацыяй летняга адпачынку дзяцей у горадзе Менску выключна дрэнна. Партыйныя арганізацыі, гаспадарнікі і профсаюзы не займаюцца пытаннем арганізацыі адпачынку і выхавання дзяцей у летні перыяд. Ужо заканчваецца навучальны год, а ў нас яшчэ няма канкрэтных планаў арганізацыі летняга адпачынку і выхавання дзяцей. Многія дзеці выязджаюць у лагеры, але значная частка дзяцей астаецца ў горадзе, і арганізацыяй іх нам трэба абавязкова заняцца.

Аб лагерах. Шмат было пастаноў гаркома і райкомаў партыі па гэтаму пытанню. Але з лагерамі і па сёнешні дзень дрэнна. Патрэбна, каб гарком партыі прыняў па гэтаму пытанню адпаведнае рашэнне.

На падставе рашэнняў Пленума ВКП(б), даклада таварыша Сталіна і рашэнняў III пленума ЦК ВЛКСМ ленінскі комсамол рыхтуецца да вельмі вялікай, адказнай работы — да выбараў комсамольскіх органаў. Не маючы вялікага вопыту, мы самі не справімся з гэтымі задачамі. Мы павінны атрымаць вялікую дапамогу з боку партыйных арганізацый, нам патрэбна дапамога як у тэхніцы правядзення выбараў, так і ў самой падрыхтоўцы да выбараў, каб правесці гэтыя справаздачна-выбарчыя сходы на высокім палітычным узроўні, каб справаздачна-выбарчыя сходы мабілізавалі ўсіх комсамольцаў на лепшую работу, на знішчэнне недахопаў, бесклапотнасці, падхалімства, прытуплення класава-рэволюцыйнай пільнасці, якое мае месца ў асобных звенях комсамольскай арганізацыі.

Пры дапамозе партыйнай арганізацыі мы безумоўна справімся з надыходзячай вялікай і адказнай работай — выбарамі комсамольскіх органаў і апраўдаем давер'е партыі і таварыша Сталіна.

ПРАМОВА тав. ДЗЕЕВА

Таварышы, рашэнні Лютаўскага Пленума ЦК нашай партыі далі нам магчымасць пераглядзець сваю ўласную работу ў зусім новым святле. Указанні таварыша Сталіна ўзброілі ўсіх таварышоў на тое, каб справу авалодання большэвізмам, справу палітычнага выхавання кадраў зрабіць рашаючым пытаннем у рабоце нашай партарганізацыі.

Справаздачна-выбарчыя сходы пярвічных партарганізацый, прайшоўшыя партыйныя канферэнцыі ўскрылі не мала фактаў, якія паказваюць як траціўся густ да партыйнай і палітмасавай работы, як некаторыя палітработнікі і камандзіры адыходзілі ад справы палітычнага выхавання байцоў, камандзіраў і начальнікаў.

У нас быў выяўлен рад фактаў, якія паказваюць, што большэвіцкі метад знішчэння парокаў у нашай рабоце — большэвіцкая самакрытыка — глушылася ў асобных арганізацыях. Асобныя кіраўнікі спрабавалі заціснуць яе ў рамкі адміністравання і тым самым процідзейнічалі знішчэнню ўскрываемых комуністамі недахопаў.

Я думаю, таварышы, што тыя недахопы, якія ёсць на сёнешні дзень у партарганізацыі Менскага гарнізона, у вядомай меры адносяцца да гарадскога камітэта. Я адносяцца таму, што ў гарадскім камітэце не праводзілася настойлівая лінія па выкананню статута нашай партыі.

Пункт 54 статута партыі прама абавязвае партыйныя камітэты заслухоўваць даклады начальнікаў і паліторганаў аб палітрабоце ў ваенных часцях. Гэтага, таварышы, не было. Гэта з'яўляецца буйным недахопам.

У апошняй частцы свайго выступлення тав. Дзееў спыняецца на фактах прытуплення большэвіцкай пільнасці, якія мелі месца ў асобных звенях партарганізацыі, што скарыстоўвалі ворагі ў сваёй здрадніцкай рабоце.

Нам, большэвікам, трэба моцна помніць прыёмы ворагаў і іх дзеянні, павышаць увесь час большэвіцкую пільнасць у арганізацыі. Няма і не будзе літасці дыверсантам, тэрарыстам, ворагам народу, якія падымаюць руку на нашу соцыялістычную радзіму, на правадыроў нашай партыі і ўрада.

За кожную кроплю крыві вораг заплаціць пудамі крыві шпіёнаў і дыверсантаў.

Пад знакам павышэння пільнасці, большэвіцкай прынцыповасці і непрымірымасці мы павінны павесці нашу далейшую работу.

ПРАМОВА тав. БРАНШТЭЙНА

(Дырэктар Менпрамгандля)

Таварышы, я лічу, што не выпадкова тав. Хадасевіч у сваім дакладзе ні слова не сказаў аб рабоце дзяржаўнага гандлю горада.

Дзяржаўны гандаль на сёнешні дзень яшчэ з'яўляецца адсталым участкам, і зразумела, што класавы вораг, скарыстоўваючы вузкія месцы, пранік і сюды для таго, каб рабіць свае гнусныя справы.

Я, напрыклад, працую 4 гады ў гандлёвай арганізацыі — у Менпрамгандлі. Характэрна сказаць, што я за 4 гады ні разу не выклікаўся ні Рыскіным, ні Хадасевічам, ні адным з работнікаў гаркома партыі па пытанню аб тым, як абстаіць справа ў гандлі, як трэба наладзіць гэту работу, як мы перабудоўваемся, асабліва за апошні час на аснове рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б), даклада і заключнага слова таварыша Сталіна. Ніхто ў гаркоме гэтай справай не цікавіцца.

Нядаўна праходзіў актыў Наркамата ўнутранага гандлю. На гэтым актыве з усёй паўнатой высветлілася, што да перабудовы работы мы абсалютна яшчэ не прыступілі. І таму гаварыць аб якіх-небудзь дадатных выніках няма чаго. Новаму складу гаркома патрэбна звярнуць асаблівую ўвагу на такі важнейшы ўчастак, як дзяржаўны гандаль, бо тут патрэбна значна ўзмацніць партыйны ўплыў і значна палепшыць палітвыхаваўчую работу.

Далей тав. Бранштэйн прыводзіць факты прытуплення пільнасці, у рэзультаце чаго трацкісту Гурвічу ўдалося атрымаць новы партыйны білет і толькі потым ён быў выкрыт, як вораг народу. Бранштэйн таксама гаворыць аб тым, што Варашылаўскі райком не заўсёды ўважліва вывучае і разглядае персанальныя справы асобных членаў партыі. Пытанням комсамольскай работы таксама не аддаецца належнай увагі.

ПРАМОВА тав. ГОТФРЫДА

(Загадчык аддзела партпрапаганды ЦК КП(б)Б).

— Мнэ хочацца спыніцца на пытаннях прапаганды і агітацыі, — гаворыць т. Готфрыд, — і практычных задачах, якія стаяць перад намі ў гэтай галіне.

Тав. Хадасевіч даў зусім правільную ацэнку нездавальняючага становішча партпрапаганды і агітацыі. Такая ацэнка між іншым давалася на ўсіх раённых і гарадскіх партыйных канферэнцыях.

Перад партыйнымі арганізацыямі стаіць вельмі адказная задача — паставіць і агітацыю на такую вышыню, каб мабілізаваць комуністаў на ажыццяўленне тых велізарных задач, якія стаяць перад намі ў сувязі з паваротам у палітычным жыцці краіны.

Мы недастаткова выкарыстоўваем армейскіх комуністаў для агітацыйнай работы сярод рабочых і калгаснікаў. А з якой-жа любоўю і ўвагай слухаюць рабочыя і калгаснікі выступленні армейскіх комуністаў. Гэта мэрапрыемства нам неабходна больш шырока ўжываць. Нам таксама трэба больш шырока практыкаваць выступленні грамадзянскіх комуністаў у вайсковых часцях.

Падрабязна спыняючыся на недахопах палітычнай агітацыі, тав. Готфрыд указвае, што 40 проц. насельніцтва Менска, якое будзе прымаць удзел у выбарах, — гэта хатнія гаспадыні. Яны вельмі рэдка ахапляюцца палітычнай агітацыяй. Гэта буйнейшы недахоп. Нам трэба праводзіць мерапрыемствы, якія шырока практыкуюцца ў Маскве, калі напярэдадні выхадного дня ў парках, садах, клубах арганізоўваюцца агульнадаступныя даклады і лекцыі для насельніцтва. Чаму нельга паставіць даклады наркомаў і другіх кіруючых работнікаў у парках, клубах? Мы гэта можам і павінны арганізаваць.

Спыняючыся падрабязна на пытаннях павышэння пільнасці і выкрыцці ворагаў народу, тав. Готфрыд указвае, што тав. Галадзед сваёй работай не садзейнічаў разгортванню большэвіцкай крытыкі, павышэню пільнасці ў арганізацыі.

Зазнайства з боку Галадзеда, бюракратычны падыход да вырашэння практычных пытанняў, нелюбоў да самакрытыкі, актыўная барацьба супроць усякіх спроб крытыкаваць яго — усё гэта адыграла адмоўную ролю. Гэта не садзейнічала своечасоваму выкрыццю раду ворагаў народу, якія выкрыты ў сучасны перыяд.

Перад намі стаіць задача — разгарнуць на высокім узроўні большэвіцкую крытыку, зрабіць гэта метадам нашай работы з тым, каб з каранямі знішчыць, выкараніць астаткі групаўшчыны ў арганізацыі, перажыткі зазнайства і падхалімства.

ЗАВЯРШЫЦЬ АДГРУЗКУ БУЛЬБЫ ПРОЛЕТАРСКІМ ЦЭНТРАМ

Наша рэспубліка з года на год датэрмінова выконвала адгрузку бульбы пралетарскім цэнтрам СССР. А ў бягучым годзе з гэтай важнейшай задачай мы не справіліся. Сталіцы нашай радзімы — Маскве, замест 30 тыс. тон бульбы, адгружана ўсяго толькі 10.495 тон; каля 5 тыс. тон недагружана бульбы Ленінграду.

Дзяржава ўплаціла калгасам велізарныя сумы грошай за закупленую бульбу, за яе буртаванне і хаванне. Канторы Белгаапладагародніны (дырэктар Зелічонак), Белзаготпладагародніны (дырэктар Ліўшыц) абавязаны былі са сваім разгалінаваным і шматлікім апаратам забяспечыць неадкладную адгрузку бульбы па прызначэнню. Але гэты свой элементарны абавязак яны не выканалі. Большасць раёнаў рэспублікі да гэтага часу не скончылі адгрузкі.

Аршанскі раён, які павінен быў адгрузіць 4.260 тон, адгрузіў толькі 2.958 тон; Чырвонапольскі замест 818 тон адгрузіў 82 тоны; Мсціслаўскі замест 798 тон паслаў 15 тон.

Мазырскі раён недагрузіў 349 тон бульбы на насенне і харчовыя мэты. Здавалася-б, што Мазырскі райвыканком, які адказвае за своечасовую адгрузку бульбы павінен быў-бы прыняць рашучыя, канкрэтныя меры, каб выканаць дзяржаўнае заданне. Замест гэтага, у райвыканкоме сталі на шлях антыдзяржаўнай практыкі. Прэзідыум райвыканкома вынес рашэнне, па якому дырэктар Белпладагародніны т. Кончыц абавязваецца неадкладна афарміць у якасці насеннай пазыкі нязданую калгасамі бульбу ў памеры 193 тон.

Антыдзяржаўная практыка таксама праводзіцца ў Дубровенскім і Крычаўскім раёнах, дзе старшыні сельсаветаў забаранілі вывозіць купленую дзяржавай бульбу. Старшыня Баеўскага сельсовета, Крычаўскага раёна, Паўлючэнка даў пісьмовае распараджэнне калгасам не вывозіць на прыёмачны пункт купленую дзяржавай бульбу. Аналагічныя факты антыдзяржаўных тэндэнцый маюць месца ў Рэчыцкім і Хоцімскім раёнах. Старшыня Рэчыцкага райвыканкома замест арганізацыі хуткай адгрузкі бульбы узняў хадайніцтва аб адтэрміноўцы адгрузкі... да 1 кастрычніка. Раённы камітэт партыі не даў рашучага адпору антыдзяржаўным тэндэнцыям старшыні райвыканкома.

Нельга сказаць, што ўпаўкамзаг па БССР т. Гвааздзецкі і яго намеснік т. Турэцкі не ведаюць аб антыдзяржаўнай практыцы ў асобных раёнах, якая тармозіць тэрміновую адгрузку бульбы пралетарскім цэнтрам. Але, на жаль, Камітэт загатовак не ўмяшаўся ў гэту справу, не прыцягнуў зрыўшчыкаў дзяржаўнага плана да суровай адказнасці.

Закупленая дзяржавай бульба павінна быць неадкладна падвезена да прыёмачных пунктаў, трэба забяспечыць тэрміновую адгрузку яе нашым пралетарскім цэнтрам. Антыдзяржаўнай практыцы, месніцтву павінен быць дан рашучы адпор.

Справа гонару ўсіх бальшавікоў, партыйных і непартыйных, ордэнаноснай БССР у бліжэйшыя дні завяршыць адгрузку бульбы пралетарскім цэнтрам.

ПАСЕВЫ ЗАРАСЛІ ПУСТАЗЕЛЛЕМ

Становішча азімых і яравых па Тураўскаму раёну гаворыць аб высокім ураджаі. Пасевы з кожным днём падымаюцца ў росце. Задача зараз заключаецца ў тым, каб ачысціць пасевы ад пустазелля. Аднак, гэта важнейшая работа ў раёне праходзіць недапушчальна дрэнна. На 20 мая калгасы прапалолі 2.182 гектары азімых, з патрэбных прапалоць 3.894 гектары; яравых каласавых — 190 гектараў, з патрэбных прапалоць 2.147 гектараў, і 92 гектары ільну, замест планавых 524 гектары.

Гэта — вынік самасупакоенасці старшынь калгасаў, сельсаветаў і раённых арганізацый, якія не здолелі дагэтуль па[illegible]

шлях» з патрэбных 50 гектараў азімых прапалолі толькі 6 гектараў.

Калгасы імя Гікало, «Першы злёт калгаснікаў-ударнікаў», «VII з'езд Саветаў», «Барацьбіт», «На варце» зусім не прыступілі да праполкі азімых і яравых. Гэтыя калгасы перад сяўбой абавязаліся дабіцца высокага ўраджаю, але зараз яны сваіх абавязкаў не выконваюць. Кіраўнікі гэтых калгасаў не арганізавалі праполкі выбарачным парадкам, а чакаюць, пакуль пустазелле пакрые пасевы на ўсіх участках.

Загадчык райзямаддзела т. Грашчанка ходам праполачнай апетыўна не кіруе. Ён з кабінета па тэлефону даведваецца, [illegible]

Н. БАНДАРЧУК.

ПАНУЕ НАСТРОІ МІЖПАР'Я

[illegible]

сваім трактарам 60 гектараў.

Але не ва ўсіх калгасах і машынатрактарных станцыях акругі зразумелі значэнне ранняга ворыва папараў. Боркавіцкая МТС паспяхова выканала план веснавых работ, але зараз людзі рашылі адпачыць. Больш 20 трактараў прастойваюць. Многія калгасы зоны гэтай МТС не пачалі вывозіць гной, не адводзяць участкаў для работы трактарыстаў. МТС прымірылася з такім становішчам.

Калгас «Пралетарый», Дзёрнавіцкага [illegible]

ва папараў у калгас імя Куйбышава, Сосніцкага сельсовета. Не паспеў ён пачаць работу, як старшыня калгаса Сачыўка Мірон накінуўся на яго з лаянкай і не дапусціў к рабоце. Не даюць магчымасці працаваць трактарыстам і ў калгасах «Шлях Кастрычніка», «Верны шлях», «Чырвоная Дуброва».

Такім настроям не даюць адпору раённыя і акруговыя кіраўнікі.

Е. ТРУШЧАНКА.
Т. ЛЯСОВІЧ.

«Грамадзяне СССР маюць права на матэрыяльнае забеспячэнне ў старасці, а таксама — у выпадку хваробы і страты працаздольнасці». Так гаворыць адзін з пунктаў Сталінскай Канстытуцыі Саюза ССР. Гэты адзін з важнейшых пунктаў Канстытуцыі практычна ажыццяўляецца ў нашай краіне. У 6 кіламетрах ад Чэрвеня ў здаровай лясістай мясцовасці пабудаван гарадок для прэстарэлых і інвалідаў. У гэтым гарадку пражываюць дзесяткі старыкоў, страціўшых працаздольнасць. Тут жыве і Адам Адольфавіч Крывіцкі — старык з в. Маславічы, Заслаўскага раёна, якому мінула ўжо 137 год. НА ЗДЫМКУ: работніца гарадка т. О. В. Вергейчык падае ручнік старыку Крывіцкаму. Фото Я. Салавейчыка.

ШКОДНАЯ ІНСЦЭНІРОЎКА

Працоўныя масы, аб'яднаныя ў прафсаюзы, з велізарным уздымам сустрэлі рашэнні апошняга пленума ВЦСПС, якія кладуць новую веху ў гісторыі савецкага профруху. Прытаіўшыяся ў некаторых профарганізацыях ворагі ўсякімі спосабамі і метадамі стараюцца дыскрэдытаваць рашэнні пленума і сарваць выбары прафсаюзных органаў на аснове тайнага галасавання.

21—23 мая адбывалася рэспубліканская нарада старшынь рабачкомаў мяса-малочных соўгасаў, на якой прысутнічала 70 чалавек. На парадку дня былі: даклад старшыні рэспубліканскага камітэта саюза Дунаеўскага аб падрыхтоўцы да правядзення справаздачна-выбарчай кампаніі профорганаў, прапрацоўка (?!) пастановы VI пленума ВЦСПС аб парадку выбараў профорганаў і зноў даклад Дунаеўскага аб рабоце рабачкомаў і профорганаў па фінансавых справах.

Удзельнікі нарады праслухалі бессэнсоўную бязглуздзіцу Дунаеўскага. Ні слова не сказаў гэты прайдзісвет аб недахопах у рабоце профарганізацый, ні слова крытыкі работы рэспубліканскага камітэта. Калі ў спрэчках хтосьці асмеліўся крытыкнуць яго, ён тонам, не выклікаючым супярэчання, груба спыніў прамоўцу:

— Мы не сабраліся сюды, каб нас крытыкавалі, а каб праінструктаваць вас як трэба правільна праводзіць выбары.

І распаясаўшыйся Дунаеўскі пачаў па свойму «інструктаваць». Ён арганізаваў пошлую інсцэніроўку тайных выбараў. Сябе і членаў рэспубліканскага камітэта ён вызначыў у спіс «умоўна» выбіраемага рабачкома. Была абрана і шчотная камісія. У якасці будучага старшыні абіраемага рабачкома ён намеціў сябе. Старшынь рабачкомаў, прыехаўшых на нараду і не захапіўшых з сабой прафсаюзныя білеты, ён адхіліў ад выбараў, як не членаў прафсаюза.

З яўнай мэтай дабіцца сумбура ў галовах старшынь рабачкомаў ён пачаў іх заблытваць у тэхніцы арганізацыі выбараў — ставіў незразумелыя пытанні, а калі яго папраўлялі, ён з ухмылкай адказваў: «Я гэта ўсё для таго, каб высвятліць вашы веды па тайных выбарах».

Прайшло нямнога часу і шчотная камісія далажыла вынікі выбараў. Ён, Дунаеўскі, умоўна «абран» старшынёй рабачкома...

Камедыя скончылася. Старшыні рабачкомаў так і раз'ехаліся, не атрымаўшы патрэбнага інструктажа аб выбарах. Здзіўляе перш за ўсё чаму ні адзін з камуністаў, удзельнікаў нарады, не ўзняў голас пратэста супроць гэтай антысавецкай вылазкі Дунаеўскага. А члены-ж прэзідыума рэспубліканскага камітэта Карпа, Кудзінаў і іншыя самазадаволена ўсміхаліся «мудрай выдумцы начальніка».

Хто такі Дунаеўскі? Аказваецца, у мінулым ён меў сувязі з шпіёнскімі элементамі і скрыў гэта ад партыі. Дунаеўскі быў не чыст на руку. Той факт, што гэты двурушнік звыш 5 год «дзейнічаў» у прафсаюзных арганізацыях, гаворыць аб прытупленні пільнасці сярод прафсаюзных работнікаў і асабліва ў ЦСПСБ, які цяпер ліквідуецца.

Задача заключаецца ў тым, каб выкрыць да канца прытаіўшыхся ў прафсаюзных арганізацыях ворагаў і іх пасобнікаў.

Н. ГАРНЫ.

КОНТРРЭВОЛЮЦЫЙНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ ЦАРКОЎНІКАЎ

У пачатку мая рэчыцкі райвыканком атрымаў заяву з просьбай аб адкрыцці баршчоўскай царквы. Пад заявай значылася даволі вялікая колькасць подпісаў грамадзян вёскі Баршчоўка і іншых вёсак.

Нямнога пазней аказалася, што гэта заява і 75 проц. подпісаў пад ёю—жульніцкая справа рук групкі цёмных людзей, якім «боская» просьба спатрэбілася для маскіроўкі сваёй контррэвалюцыйнай дзейнасці.

Ініцыятарамі «збору» подпісаў пад заявою былі махровыя прайдохі, антысавецкі настроеныя людзі: былы кулак Цімошанка, евангеліст, былы сальнік і спекулянт лесаматэрыяламі Сысой Барушкоў, дзякан А. Жараў, сын папа К. Бардоўскі (скончыў у свой час інстытут у Варшаве) і, нарэшце, старшыня сельсуда, член сельсовета, служачы леспрамгаса Нікалай Колабаў. Гэта пяцёрка ўзначальвала контррэвалюцыйную групу і была звязана паміж сабой арганізацыйна. Праводзіліся нелегальныя сходы з абмеркаваннем пытанняў шкодніцкай, падрыўной работы. Уся група акапалася ў баршчоўскім калгасе. Кожны член групы шкодзіў на даручаным участку.

Група скарыстоўвала ўсе сродкі, каб настроіць астатніх калгаснікаў супроць савецкай улады, выклікаць незадаволенасць. У мінулым годзе з прычыны засушлівага надвор'я быў нізкі ўраджай, і калгаснікі баршчоўскага калгаса мала атрымалі на працадзень. За гэта і ўхапіліся шкоднікі. Яны павялі энергічную агітацыю за нявыхад на работу. У самы гарачы час пасеўных работ найбольш адсталыя калгаснікі папалі пад уплыў гэтай агітацыі.

— Толькі бог дапаможа дабіцца ўраджаю, — ашуквалі калгаснікаў царкоўнікі.

У якасці непасрэднага «агітатара» была выбрана рэлігійная бабуня Хіма Стрэльчанка. Яе пераканалі, што па новай Канстытуцыі патрэбна наладжваць работу цэркваў, што нібыта дзяржава будзе плаціць папам за багаслужэнні.

Паддураная гэтымі мракабесамі, атрымаўшы спачатку пэўную плату, непісьменная Хіма накіроўваецца па хатах збіраць подпісы на адкрыццё царквы. Хіма пашырае, па навучанню паслаўшых яе, паклёпы на савецкую ўладу. Мясцовая партгрупа, сельсовет і калгасны актыў прашляпілі гэты факт. Хіме ўдалося сабраць некалькі подпісаў, галоўным чынам, сярод старыкоў і адсталых жанчын.

Калгасная-ж маса варожа сустрэла правакацыю царкоўнікаў. Прадбачачы поўны правал сваёй задзеі, група пайшла на прамое шкодніцтва і падлог. Уласнаручна ініцыятары гэтай брыдкай справы ўнеслі ў «чорны спіс», як потым празвалі яго калгаснікі, усіх жыхароў вёскі Баршчоўка. У спісе аказаліся людзі, якія даўно памерлі, і грудныя дзеці, і камсамольцы, і проста выдуманыя, неіснуючыя асобы. Аднак і гэтым не здаволіліся царкоўнікі. Адны і тыя-ж прозвішчы яны напісалі па некалькі раз.

Калі стала вядома аб злачыннай дзейнасці контррэвалюцыйнай групы, калгаснікі і аднаасобнікі Баршчоўскага сельсовета склікалі сход і аднадушна выказалі сваё абурэнне гэтым злачынствам. У рэзалюцыі запісалі:

«З вялікім абурэннем сход канстатуе факт жульніцтва і контррэвалюцыйнай дзейнасці ворагаў народу і патрабуе ад органаў савецкай улады суровага пакарання арганізатараў шкодніцкай дзейнасці, якую праводзілі Цімошанка Іван, Барушкоў Сысой, Бардоўскі К., Колабаў Н. і Пірчанка Г.».

У адрас пракурора за два дні паступіла да 100 заяў з просьбай прыцягнуць аферыстаў да крымінальнай адказнасці за падлог.

«Чорная зграя царкоўнікаў па-жульніцку ўключыла маё прозвішча і імя ў спіс на адкрыццё царквы без маёй згоды, імкнучыся ашукаць дзяржаўныя органы і зганьбіць маё імя, імя камсамольца. Апрача таго, паведамляю, што ў спіс занесен мой бацька, які памёр 13 год таму назад. Прашу вінаватых прыцягнуць да крымінальнай адказнасці» — піша камсамолец П. Зосімаў.

«Свайго подпісу на адкрыццё царквы я не даваў і вінаватых у машэнніцтве прашу прыцягнуць да суровай адказнасці» — піша калгаснік А. Грыгарэнка.

Мы — грамадзяне пас. Палессе, Баршчоўскага сельсовета: 1) Зосімаў Афанасій, 2) Зосімава Маня, 3) Янкова Аўдзюха, 4) Стрэльцова Ядвіга, просім зняць нашы подпісы са спісу веруючых за адкрыццё баршчоўскай царквы і прыцягнуць вінаватых арганізатараў чорнай сотні да адказнасці, бо нас запісалі ў спіс веруючых абманным шляхам, і мы пратэстуем супроць такой антысавецкай работы папоўскай зграі, у чым распісваемся.

А вось што піша грам. пас. Залессе Зорка Ігнат Пятровіч:

«Подпісу ў спісе за адкрыццё баршчоўскай царквы я не даваў, і мяне запісалі ў спіс веруючых без майго ведама, а таму прашу маё імя Зорка Ігнат зняць са спісу веруючых за адкрыццё царквы і прыцягнуць да адказнасці вінаватых. Я сам рабочы на чыгунцы з 1904 г., і добра разумею контррэвалюцыйную сутнасць рэлігіі. Мае сыны — Нікалай і Уладзімір —камсамольцы, вучацца ў г. Гомелі ў тэхнікуме, і таксама дома не былі, якіх таксама прашу подпісы не лічыць. Жонка мая Кацярына непісьменная, і хто за яе распісаўся, мне невядома».

Правакацыя ворагаў народу не ўдалася. Абураныя калгаснікі патрабуюць суровага пакарання арганізатараў злачынных спраў.

Рэчыцкія арганізацыі абавязаны зрабіць для сябе неабходныя вывады з баршчоўскай справы, тым больш, што царкоўнікі актывізуюцца і ў іншых сельсаветах раёна.

Палітычна-масавая работа ў вёсках раёна на вельмі нізкім узроўні, і гэта скарыстоўвае класавы вораг. Баршчоўская справа патрабуе ад райкома КП(б)Б і ўсіх раённых арганізацый карэнным чынам перабудаваць работу на вёсцы, узмацніць антырэлігійную прапаганду.

П. ЧЫКУН.

Парушаюць законы аб працы

Другі год як я працую ў магілеўскай трыкатажнай арцелі імя Крупскай. За ўвесь час не мела ніякіх заўваг.

25 снежня мінулага года, калі я прыйшла на работу, майстар цэха Астроўскі заявіў, што я звальняюся з работы за спазненне і падрыў працоўнай дысцыпліны.

На самай справе гэта была помста майстра за крытыку работы яго жонкі. У гэты час я была цяжарнай.

У справу ўмяшаўся магілеўскі інспектар працы. Праз месяц мяне нанава прынялі на работу, але за вымушаны прагул старшыня арцелі т. Славін плаціць адмовіўся. Падала заяву ў промшвейсаюз у Оршы. Дагэтуль ніякага адказу не атрымала.

Хто даў права адміністрацыі арцелі парушаць законы аб працы і аб ахове праў маці?

М. МЕЛЬНІКАВА.

Абмеркаванне пытанняў трэцяга пяцігадовага плана

АРГАНІЗАВАЦЬ ПРАМЫСЛОВУЮ ВЫТВОРЧАСЦЬ КАНАТАЎ І ШПАГАТАЎ У БССР

Прадукцыя пяньковай прамысловасці ідзе галоўным чынам на задаволенне тэхнічных патрэб растучай прамысловасці і сацыялістычнай сельскай гаспадаркі.

Фабрычная прамысловасць СССР з пянькі вырабляе ў даны момант у асноўным толькі кручаныя вырабы — канаты, снопаўвязачны шпагат, розныя вяроўкі і іншае.

Па большасці пяньковых вырабаў патрэбнасць народнай гаспадаркі ўжо зараз перавышае памеры фабрычнай выпрацоўкі. Сацыялістычная рэканструкцыя прамысловасці і сельскай гаспадаркі прад'яўляюць усё ўзрастаючыя патрабаванні да пяньковай прамысловасці.

Лесасплаў, рыбалоўства, морскі і рачны флот, сельская гаспадарка і многія іншыя галіны народнай гаспадаркі не могуць абыйсціся без пяньковых вырабаў.

Развіццё культурных форм рознічнага гандлю і развіццё розных вытворчасцей, якія скарыстоўваюць шпагат у якасці аднаго з матэрыялаў (паліграфічная вытворчасць, мэблевая вытворчасць і т. д.), а таксама развіццё сувязі, — абумоўлівае рост патрэбнасці ва ўвязачным шпагаце, якая ўжо зараз не пакрываецца вытворчасцю.

БССР мае адзінае невялікае прадпрыемства дзяржаўнай прамысловасці па вытворчасці вяровак, гэта — вяровачны цэх Гомельскай лямцавай фабрыкі. Прадукцыя гэтага цэха ў 1935 годзе складала 387,3 тоны гаспадарчай вяроўкі, а ў 1936 годзе — 300 тон. Вытворчасць вяровачных вырабаў сканцэнтравана ў працуючых саматужнымі метадамі арцелях промкааперацыі.

Агульная выпрацоўка вяровачных вырабаў па БССР за 1935 год склала 4.345 тон, а ў 1936 годзе — 5.500 тон.

Асноўную сыравіну вяровачны цэх лямцавай фабрыкі атрымлівае з Бранскага і Украінскага пенькатрэстаў. І зусім нязначную колькасць — 50 тон — ад Белканторы «Заготлён».

Арцелі промкааперацыі таксама атрымліваюць сыравіну з іншых абласцей. У той-жа час вырабляемая ў БССР пяньковая сыравіна цалкам вывозіцца ў іншыя раёны Саюза (Карачэў, Архангельск, Ленінград, Клінцы і інш.). З 2.454 тон адгружанага загатоўчымі арганізацыямі БССР пяньковага валакна ўраджаю 1935 года толькі 58 тон адгружана прадпрыемствам БССР, выпрабляючым вяроўкі.

Улічваючы значны рост патрэбнасці народнай гаспадаркі СССР у пяньковых вырабах і наяўнасць у БССР сыравіннай базы, народнагаспадарчы план БССР павінен у трэцяй пяцігодцы прадугледзець будаўніцтва пяньковага камбіната на базе мясцовай сыравіны. Сыравінай для такога камбіната будзе служыць пянька і, часткова, канатнік, які ў БССР мае перспектыву развіцця.

Шырокае развіццё канапляводства з'яўляецца асноўнай умовай развіцця вытворчасці пяньковых вырабаў. Сярод асноўных тэкстыльных культур каноплі прадаўжаюць, аднак, займаць апошняе месца як па памерах пасеўнай плошчы, так і па ўраджаю.

Каноплі — адзіная з тэхнічных культур, развіццё якой марней за іншыя адстае ад патрабаванняў прамысловасці.

У той час, як тэкстыльныя культуры СССР (бавоўна, лён) па пасеўных плошчах і таварнаму збору даўно абагналі давaенны ўзровень, каноплі яшчэ да гэтага часу не дасягнулі гэтага ўзроўню.

Пасеўная плошча канапель у БССР у 1936 годзе складала 29.628 гектараў, з якіх 551 гектар прыпадае на паўднёвыя (італьянскія) каноплі, а астатняе — на паўночныя каноплі. Сацыялістычны сектар па сваёй удзельнай вазе займае 92,5 проц. усёй пасеўнай плошчы канапель у БССР.

Каноплі засяваюцца ва ўсіх раёнах БССР, але асноўная маса пасеваў скан[illegible]

[illegible]

Старшы навуковы работнік Інстытута прамысловасці БССР НЕМЦАЎ.

НОВАЯ ПРАВАКАЦЫЯ ФАШЫСЦКАЙ ГЕРМАНІІ

Падрабязнасці бамбардыроўкі Альмерыі

ЛОНДАН, 31 мая. (БЕЛТА). У паведамленні, апублікаваным у Валенсіі, гаворыцца, што ў час бамбардыроўкі Альмерыі забіта 19 чалавек, у тым ліку 4 жанчыны і адно дзіця. 55 чалавек ранена. Разбурана 39 будынкаў. Англійскія міnaносцы, якія выконваюць функцыі кантролю, былі сведкамі бамбардыроўкі Альмерыі германскімі караблямі.

**

ЛОНДАН, 31 мая. (БЕЛТА). У Валенсіі апублікавана паведамленне іспанскага міністэрства нацыянальнай абароны, у якім гаворыцца: «Ваеннае камандаванне ў Альмерыі (порт на поўдні Іспаніі) перадала міністэрству абароны наступнае: 31 мая ў 5 гадзін 45 мінут раніцы былі заўважаны адзін германскі браненосец і чатыры германскія эсмінцы, якія ішлі з боку Картахены да Альмерыі. На адлегласці 20 кіламетраў ад порта Альмерыі гэтыя судны выстраіліся ў баявым парадку і, наблізіўшыся на адлегласць 12 кіламетраў, без усякага папярэджання адкрылі па гораду агонь. На горад выпушчана 200 снарадаў. Некалькі будынкаў разбурана. Ёсць чалавечыя ахвяры. Урадавыя берагавыя батарэі ў адказ зрабілі 60 выстралаў. Як відаць, снарады папалі ў адзін з нападаўшых эсмінцаў. Каля 6 гадзін 50 мінут бамбардыроўка спынілася, і флатылія, скрыўшыся за дымавой заслонай, павярнула назад. Урадавым разведчыкам удалося ўстанавіць, што на ваенных судах былі германскія флагі. «Ворагі — гаворыцца далей у паведамленні — таксама стралялі па ўрадавых мінных тральшчыках, якія знаходзіліся ў водах Альмерыі».

Іспанская дэлегацыя ў Жэневе патрабавала тэрміновага склікання надзвычайнага пасяджэння Савета Лігі нацый.

Рашэнне германскага ўрада

БЕРЛІН (сталіца Германіі), 31 мая. (БЕЛТА). Германскае інфармацыйнае бюро перадае рашэнне германскага ўрада ў сувязі з апошнімі падзеямі ў Іспаніі.

У паведамленні гаворыцца, што германскія прадстаўнікі ў камітэце па неўмяшанню атрымалі інструкцыю паведаміць старшыні камітэта афіцыйную версію аб інцыдэнце з браненосцам «Дэйчланд» і перадаць яму наступнае рашэнне германскага ўрада:

«Германскі ўрад не будзе больш прымаць удзелу ў сістэме кантролю і ў работах камітэта па неўмяшанню да таго часу, пакуль не будуць створаны ўсебаковыя гарантыі супроць паўтарэння падобных падзей».

Далей у гэтым рашэнні гаворыцца, што «ў адносінах рэспубліканскай Іспаніі германскі ўрад будзе дзейнічаць па ўласнаму погляду. Апрача таго, ён даў распараджэнне сваім ваенным караблям з часу гэтага становішча адбіваць пры дапамозе зброі ўсякае прыбліжэнне да іх іспанскіх самалётаў і ваенных караблёў».

**

БЕРЛІН (сталіца Германіі), 31 мая. (БЕЛТА). Германскі міністр замежных спраў Нейрат запрасіў сёння да сябе англійскага пасла ў Берліне Гендерсона, французскага пасла Понсэ і паведаміў іх аб пазіцыі Германіі ў пытанні ваенных караблёў.

Агенцтва паведамляе, што Гендерсон перадаў Нейрату запытанне англійскага ўрада аб гарантыях германскага ўрада супроць новых інцыдэнтаў з германскімі ваеннымі караблямі ў іспанскіх водах, паколькі Германія адмаўляецца ад далейшага ўдзелу ў кантролі.

Італія адмовілася ўдзельнічаць у лонданскім камітэце

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 31 мая. (БЕЛТА). Італьянскі пасол у Лондане Грандзі перадаў намесніку міністра замежных спраў Ідэну, а таксама выконваючаму абавязкі старшыні камітэта па неўмяшанню лорду Плімуту паведамленне італьянскага ўрада, у якім гаворыцца: «Італьянскі ўрад разам з германскім урадам...

...італьянскі ўрад не будзе больш прымаць удзелу ў сістэме кантролю і ў работах камітэта па неўмяшанню да таго часу, пакуль не будуць атрыманы поўныя гарантыі непаўтарэння ў будучым падобных інцыдэнтаў, як інцыдэнт з браненосцам «Дэйчланд».

Трывожны настрой ва Францыі

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 31 мая. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе: «У Парыжы з хваляваннем даведаліся аб бамбардыроўцы Альмерыі германскімі ваеннымі суднамі. Французскі ўрад неадкладна ўступіў у кантакт з іншымі зацікаўленымі ўрадамі і, у прыватнасці, з англійскім урадам. Глава ўрада Блюм прыняў пасла Англіі Фіпса».

Далей агенцтва ўказвае, што, згодна звесткам, атрыманым у Парыжы, прысутнасць германскага браненосца «Дэйчланд» ля в. Івіса не была апраўдана ні выкананнем функцый міжнароднага кантролю, ні неабходнасцю папоўніць запасы.

Балеарскія астравы знаходзяцца ў зоне кантролю французскіх суднаў; з другога боку, лонданскім камітэтам устаноўлена, што ў Альмерыі (французская зона) германскія судны не маюць права знаходзіцца. Германскія караблі падпарадкаваны міжнароднаму кантролю, могуць заходзіць у порты толькі з дазволу.

Нарэшце, паводле устаноўленага, германскі браненосец «Дэйчланд» у адпаведнасці з нормамі марскога права, улады Балеарскіх астравоў не сталі на якар каля Івісы (адзін з Балеарскіх астравоў).

Заява Ідэна

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 31 мая. (БЕЛТА). Міністр замежных спраў Ідэн у адказ на запытанне ў палаце абшчын з боку лідэра парламенцкай фракцыі лейбарыстаў Этлі адносна інцыдэнта з германскім браненосцам «Дэйчлянд» выказаў жаль у сувязі з наяўнасцю афэр і заявіў, што ён да гэтага часу не атрымаў поўных вестак аб гэтым інцыдэнце. Далей Ідэн пацвердзіў, што згодна вестак, атрыманых ім ад англійскага ваеннага карабля, германскі браненосец «Адмірал Шээр» сёння раніцою бамбардыраваў Альмерыю. Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, Ідэн у гутарцы, якую ён меў з германскім паверэным у справах, прасіў яго перадаць свайму ўраду аб шчырай надзеі англійскага ўрада, што германскі ўрад не прадпрыме ніякіх дзеянняў, якія-б ускладнілі існуючае сур'ёзнае становішча.

Расце рух салідарнасці з рэспубліканскай Іспаніяй. НА ЗДЫМКУ: пікеты прадстаўнікоў ліг супроць вайны і фашызма перад будынкам германскага пасольства ў Вашынгтоне. На плакатах надпісы: «Удаліце ўсе германскія войскі і самалёты з Іспаніі», «Спыніце фашысцкі тэрор у Іспаніі».

НОТА АЛЬВАРЭСА ДЭЛЬ ВАЙО ЛІЗЕ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА (горад у Швейцарыі, месцапрабыванне Лігі нацый), 1 чэрвеня. (БЕЛТА). Учора вечарам прадстаўнік Іспаніі Альварэс дэль Вайо ўручыў генеральнаму сакратару Лігі нацый Авенолю ноту па пытанню аб бамбардыроўцы Альмерыі германскімі ваеннымі караблямі.

Вайо напамінае, што ў тэлеграме Лігі нацый ад 27 лістапада і ў заяве на Савеце Лігі 11 снежня ён звярнуў увагу Лігі на сур'ёзныя міжнародныя ўскладненні, магчымыя ў выпадку, калі супрацоўніцтва замежных дзяржаў з мяцежнікамі пашырыцца на мора. Калі Іспанія згадзілася на ўдзел у кантролі над выкананнем пагаднення аб неўмяшанні, іспанскі ўрад меў на ўвазе, што германскі флот прыме ўдзел у кантролі над выкананнем пагаднення аб неўмяшанні, а не будзе выкарыстоўваць яго ў сваіх мэтах.

Далей прадстаўнік Іспаніі паведамляе, што германскія ваенныя судны прыйшлі ў порт Альмерыя з 10 ваеннымі і 8 карабліамі, з якіх некалькі пайшлі ў порт. Вайо заявіў, што «дэлегацыя паведамляе, што «Дэйчланд» быў падвергнуты атацы рэспубліканскіх самалётаў, што ён быў пашкоджаны ў рэспубліканскай зоне, з якой германскія судны не маюць права..."

Далей прадстаўнік Іспаніі падкрэслівае, што германскія ваенныя судны, якія адкрылі агонь па Альмерыі, стаялі ў межах зоны, вызначанай для кантролю. Вайо заявіў, што германскія судны неадкладна павінны былі пакінуць гэтую зону. Іспанскі ўрад мае права на ахову суверэнітэту сваіх тэрыторыяльных вод. Акт у адносінах іспанскага народа, які быў здзейснены германскім флотам, з'яўляецца парушэннем міжнароднага права і абавязацельстваў па лонданскаму пагадненню, якое ўзяла на сябе Германія.

Спыніўшыся на падрабязнасцях бамбардыроўкі Альмерыі германскай эскадрай, Вайо заяўляе: «Па паручэнню іспанскага ўрада маю гонар неадкладна вас паведаміць аб гэтым акце агрэсіі, які мае месца на Савеце Лігі. Гэты акт у адносінах незалежнай і суверэннай дзяржавы з'яўляецца сведчаннем больш чым сур'ёзнага становішча, створанага германскім урадам, і іспанскі ўрад лічыць сваім абавязкам паведаміць аб гэтым Савету Лігі нацый».

Пераходзячы затым да бамбардыроўкі Альмерыі германскімі караблямі, Вайо напамінае аб пісьме германскага контр-адмірала Фішэля ад 29 мая, у якім ён папярэджваў прыняцце «адпаведных мер» супроць рэспубліканскіх самалётаў. Гэта значыць, заяўляе Вайо, што германскія суды выкарыстоўваюць сабе права перашкаджаць ваенным палётам рэспубліканскіх самалётаў над партамі, занятымі мяцежнікамі. Вайо адзначае, што гэта парушэнне германскім урадам лонданскага пагаднення. Іспанскі ўрад просіць Лігу нацый тэрмінова склікаць Савет Лігі і перадаць гэтую ноту ўсім дзяржавам — членам Лігі нацый.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ.

У паўднёвым сектары біскайскага фронта рэспубліканскія войскі аказалі моцны націск на пазіцыі мяцежнікаў у раёне Ларабесуа — Амурыо. У раёне Сан-Педро рэспубліканцы выбілі праціўніка з яго перадавых акопаў. Мяцежнікі былі вымушаны адступіць і пакінулі шмат ваеннага снаражэння.

У раёне Ларабесуа ў ноч з 30 на 31 мая рэспубліканцы занялі важныя пазіцыі мяцежнікаў. Рэспубліканская артылерыя паспяхова бамбардыравала пазіцыі праціўніка ў Ордунья.

30 мая вечарам рэспубліканцы атакавалі праціўніка ў раёне Пенья Лемона (на паўднёвы ўсход ад Більбао) і прасунуліся да акопаў мяцежнікаў. Рэспубліканцамі заняты вёскі Юрэ, Кастыльо і Элехабейтыя.

У паўночным сектары фронта рэспубліканцы адбілі спробу мяцежнікаў аказаць націск. Мяцежнікі панеслі вялікія страты.

МАДРЫДСКІ ФРОНТ.

Як перадае агенцтва Гавас з Мадрыда, 31 мая генерал Міаха заявіў журналістам, што рэспубліканцы з боем уступілі ў Ла Гранха (на паўночны захад ад Мадрыда). Баі адбываюцца ў ваколіцах старога каралеўскага палаца ў Ла Гранха. Рэспубліканцы атакуюць пярэвал Бальсаін. Імі занята таксама ўзвышша Серо лэ Кабес, размешчанае на дарозе з Ла Гранха ў Сеговію.

У раёне Гвадарамы 30 мая рэспубліканская авіяцыя неаднаразова бамбардыравала акопы мяцежнікаў.

ПЕРШЫ ДЗЕНЬ ГАНДЛЮ ПА ЗНІЖАНЫХ ЦЭНАХ

Учора магазіны, палаткі, аптэкі, ларкі гор. Менска гандлявалі паніжанымі таварамі па зніжаных цэнах. Магазіны № 3 і 9 Менпрамгандля ўзорна падрыхтаваліся да гэтага. Тавар, па якім зніжана цана, меў ярлык з указаннем новых і старых цэн. Акрамя таго на бачных месцах былі вывешаны праскуранты, плакаты, лозунгі.

1 чэрвеня адчувалася асаблівае ажыўленне ў гандлі. Абутковы аддзел першага дзіцячага магазіна, напрыклад, павялічыў сваю выручку за дзень амаль у два разы. Калі ў ім у сярэднім у дзень атрымлівалі 3000—3500 руб., учора — 5900 руб. Універсальны магазін № 17 Менпрамгандля замест звычайнай сярэдняй выручкі за дзень у 31 тыс. руб., учора выручыў 59.807 руб.

Аднак некаторыя магазіны Менска дрэнна падрыхтаваліся да гандлю па зніжаных цэнах. У магазіне № 25 Менхарчгандлю (загадчык Саваслян) напярэдадні выпушчаных гатункаў («Казбек») былі ўключаны ў акт пераліку не ўсе тавары. У ларку № 18 Менпрамгандля (на Юбілейным рынку) прадаваліся старыя цэны, тавары, якія ёсць, шырокага спажывання ўсім не прадаваліся з прычыны неперааценкі.

У ГУМе склад дзіцячага філіяла ўчора скончыў пераацэнку значнай колькасці тавараў. Намеснік дырэктара ГУМ т. Файнберг «спакаваўся», што пераацэнка будзе закончана ў бліжэйшым часе. Магазін № 6 Менпрамгандля (загадчык Вігдорчык) не зрабіў пераліку і пераацэнкі на абутак, з прычыны чаго ён быў увесь дзень закрыт.

КАВАЛЕРЫСТЫ ВЫШЛІ Ў ЛАГЕР

У вялікім хваёвым лесе, стройнымі радамі выраслі белыя домікі палатнянага горада.

Пярэднюю лінейку лагера і лінію палатак раздзяляе нізкая, афарбаваная ў блакітны колер, драўляная рашотка. Ля кожнай палаткі пастаўлены, спецыяльна зробленыя байцамі смяццёвыя скрынкі. У самай палатцы чыстата. Для асабістых рэчаў чырвонаармеец мае шафчыкі і вешалку.

На вялікім спартыўным полі, пакрытым зялёным аксамітам маладой веснавой травы, уздоўж пярэдняй лінейкі расстаўлены спартыўныя прылады: турнікі, бруссі, драўляныя коні, пляцоўкі для прыжкоў, канаты, лесвіцы і т. д. Тут будуць загартоўвацца байцы і камандзіры Самарскай кавалерыйскай дывізіі.

Многа аддана ўвагі падрыхтоўцы к воднаму спорту. Заканчваецца абсталяванне купальняў, вышкі для прыжкоў у ваду.

Каля абшырнага лагернага стадыёна высіцца вялікая вышка для прыжкоў з парашутам. Гэты від спорту асабліва паважаюць кавалерысты.

Не адстае і гаспадарчае абслугоўванне. Адкрыт добра абсталяваны універмаг ваенгандля гарадскога тыпу, з поўным асартыментам тавараў. Тут-жа пачала працаваць сталовая начскладу.

Заканчваецца мантаж вялікага радыёвузла.

Падыходзіць к канцу абсталяванне памяшканняў для дзіцячага саду. На днях сад разгорне работу з дзяцьмі начскладу ў лагерах.

Лагерная вучоба чырвонаармейцаў і камандна-начальніцкага складу пачалася. Ужо праведзена рад вучэнняў эскадронаў у тым ліку і начныя вучэнні. Разгарнулася палітычная, тактычная, стралковая, конная і фізічная падрыхтоўка.

У часцях праведзены чырвонаармейскія сходы па выніках зімовай і задачах летняй баявой вучобы. На гэтых сходах чырвонаармейцы і камандзіры ўзялі на сябе абавязацельствы поўнасцю выканаць указанні любімага наркома абароны маршала Савецкага Саюза тав. Варашылава аб летняй баявой вучобе і выйсці ў перадавыя рады не толькі ў БВА, але і ва ўсёй Чырвонай Арміі.

АЛ. ШПІТАЛЬНЫ.

АТРЫМЛІВАЮЦЬ ВЫЙГРЫШЫ

ВІЦЕБСК. 31 мая сем ашчадкас горада пачалі выплачваць працоўным выйгрышы па першаму тыражу пазыкі другой пяцігодкі. У гэты дзень аблігацыі да аплаты прад'явілі 755 чалавек. Сярод выйгрышаў ёсць дзесяткі буйных — па 1000 і 500 руб. За першы дзень выплачана па выйгрышах больш 100 тыс. руб.

**

МАГІЛЕЎ. У шасці ашчадкасах горада аплачваюцца выйгрышы. За 31 мая Цэнтральная гарадская ашчадкаса аплаціла каля 200 выйгрышаў на 35 тыс. руб. Пазыкатрымальнік Рабаў выйграў 750 руб.

**

РЭЧЫЦА. Дзесяткі працоўных ужо атрымалі буйныя выйгрышы. Стаханаўка фабрыкі «Х Кастрычнік» Гузарэвіч Ольга на 100-рублёвую аблігацыю выйграла 100 руб.; 500 руб. на 50-рублёвую аблігацыю выйграў шофер Васілевіцкай лесашколы Голубаў. (БЕЛТА).

ПРЫЖОК У ВЫШЫНЮ НА 180 САНТЫМЕТРАЎ

30 мая на ўсебеларускім стадыёне адбыліся першыя спаборніцтвы. На бегавой дарожцы лепшы рэзультат на 100 метраў паказаў Рапапорт («Тэмп») — 11,6 сек. На 0,1 сек. пазней фінішаваў калгаснік Шклоўскага раёна Мігурскі.

Вельмі цікава прайшоў забег на 5 тысяч метраў. Пераможца на гэтай дыстанцыі т. Барабаншчыкаў («Харчавік») абагнаў на цэлы круг сваіх праціўнікаў і прышоў да фінішу з рэкордным для горада часам — 16 мін. 18,2 сек. Чырвонаармеец Менска т. Нікіфараў паўтарыў усебеларускі рэкорд Сакалова ў прыжках з разбегу ў вышыню 180 сантыметраў. Сам Сакалоў у той-жа дзень прыгнуў на 175 сантыметраў. Першае месца ў кіданні кап'я заняў т. Парэнёк («Харчавік») — 50 метраў 20 сантыметраў.

Футбольны матч паміж менскай камандай «Дынамо» і зборнай Гомеля скончыўся з лікам 4 : 0 на карысць «Дынамо». На стадыёне адбыліся фінальныя ігры рэспубліканскіх спаборніцтваў па баскетболу, у якіх прымалі ўдзел 16 каманд спартыўных таварыстваў БССР. Самая напружаная ігра адбылася паміж мужчынскімі камандамі «Дынамо» і «Тэмпа». За вызначаны час лік аказаўся нічыйным 15 : 15. Толькі за дадатковы час (10 мінут) «Тэмп» атрымаў перавагу, выйграўшы з лікам 23 : 19. Сярод жаночых каманд першае месца заняла таксама каманда таварыства «Тэмп».

416 КАМБАЙНАЎ НА ПАЛЯХ БССР

У мінулым годзе на палях БССР на ўборцы ўраджаю працавала 28 паўночных і адзін паўднёвы камбайн. На 1 студзеня 1937 года ў БССР ужо налічвалася 126 паўночных і 50 паўднёвых камбайнаў. Да пачатку ўборачнай гэтага года будзе завезена яшчэ 140 паўночных і 100 паўднёвых камбайнаў. Такім чынам на палях БССР у часе ўборкі будзе працаваць 416 камбайнаў. Імі мяркуецца ўбраць 60.000 гектараў ураджаю.

ЧЭСНЫ ЎЧЫНАК ДЗЯЎЧЫНКІ

25 мая ў раёне былой сельскагаспадарчай выстаўкі (Менск) да паставога міліцыянера дывізіёна знадворнай службы тав. Казубоўскага падышла 11-гадовая дзяўчынка. У руках яна трымала 20 рублёў.

— Дзядзя, вазьміце гэтыя грошы. Я іх знайшла. Перадайце таму, хто іх згубіў.

Тав. Казубоўскаму дзяўчынка паведаміла сваё імя, прозвішча і адрас. Жыве яна ў Менску па Лагойскаму тракту, дом 67, кв. 2. Завуць яе Соня Грынгауз.

Знаходка Соні Грынгауз, з-за адсутнасці пацярпеўшага, здана ў Дзяржбанк.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

ДЗЕННІК

Кансультацыя для прапагандыстаў на тэму: «Меншавікі і бальшавікі ў перыяд руска-японскай вайны і першай рускай рэвалюцыі (1904—1907 гг.)» адбудзецца 2 чэрвеня ў 7 гадзін вечара ў памяшканні Варашылаўскага райкома КП(б)Б (Пралетарская, № 4).

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра — БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА. Абан. № 53. ФЛОРЫЯ ТОСКА

Памяшканне Белдзярж-драмтэатра — ГАСТРОЛІ МАСКОЎСК. ТЭАТРА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ. ГОД 19-ты

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка» ЮНАСЦЬ МАКСІМА

Дзіцячы гукавы кінотэатр АЙ-ГУЛЬ

Гукавы кінотэатр «Пролетарый» «ЖАНІЦЬБА» (па Гогалю) на летняй эстрадзе — джаз-аркестр

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» АГНІ ВЯЛІКАГА ГОРАДА

Гукавы кінотэатр «Спартак» ДАРЫКО

ДЗЯРЖЦЫРК (сад імя Горкага)
4 чэрвеня
АДКРЫЦЦЁ
ЛЕТНЯГА СЕЗОН..
Вялікае цыркавое прадстаўленне
ў трох аддзяленнях.
Лепшыя савецкія, замежныя нумары і атракцыёны.
Пачатак у 9 г. вечара. Каса — з 12 да 2 і з 5 да 10 г. веч.
Прымаюцца заяўкі на сталыя месцы.

КОМУНІСТЫЧНЫ ІНСТЫТУТ ЖУРНАЛІСТЫКІ імя С. М. КІРАВА
абвяшчае ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ
на 1937—38 навучальны год на асноўнае і падрыхтоўчае аддзяленні.
КІЖ рыхтуе работнікаў рэдакцый раённых, гарадскіх, акруговых і рэспубліканскіх газет.
У КІЖ прымаюцца члены і кандыдаты КП(б)Б, члены ЛКСМБ, якія маюць нахільнасць да журналісцкай дзейнасці. Перавага пры прыёме аказваецца маючым вопыт кіруючай партыйнай, комсамольскай работы і работы ў органах друку не менш двух год.
На асноўнае аддзяленне прымаюцца асобы, якія маюць закончаную сярэднюю адукацыю. На падрыхтоўчае — з незакончанай сярэдняй адукацыяй. Ўзрост для паступаючых ад 17 да 35 год.
Паступаючыя на вучобу павінны прадставіць у КІЖ не пазней 1 жніўня г. г.: 1) заяву з указаннем адраса; 2) атэстат аб сканчэнні сярэдняй школы (для паступаючых на асноўнае аддзяленне); 3) падрабязную аўтабіяграфію, напісаную ад рукі; 4) запоўненую анкету па форме КІЖ; 5) характарыстыку партыйнай або комсамольскай арганізацыі; 6) даведку аб стане здароўя; 7) даведку аб адносінах да вайсковай павіннасці; 8) дзве фотакарткі; 9) пашпарт (прад'яўляецца асабіста).
Дапушчаныя мандатнай камісіяй к паступленню ў КІЖ падвяргаюцца прыймовым іспытам з 10 па 20 жніўня па наступных прадметах: 1) беларускай і рускай мовах: самастойная пісьмовая работа (з мэтай вызначэння прыгоднасці паступаючага для вучобы ў газетным ВНУ) і граматыка; 2) літаратуры; 3) гісторыі ВКП(б); 4) матэматыцы; 5) фізіцы; 6) хіміі; 7) геаграфіі.
Тыя, хто скончыў сярэднюю школу і маюць па асноўных прадметах адзнакі «выдатна» і па астатніх прадметах (маляванне, чарчэнне, фізвых) адзнаку не ніжэй «добра» прымаюцца ў КІЖ без уступных экзаменаў. Паступаючыя ў інстытут павінны выязджаць у Менск толькі па выкліку рэктара КІЖ.
Студэнты КІЖ забяспечваюцца інтэрнатам і стыпендыяй у размеры 250 руб. у сярэднім — для студэнтаў асноўнага, 200 руб. — для студэнтаў падрыхтоўчага аддзялення.
Падрабязныя правілы прыёму высылаюцца па патрабаванню.
Адрас КІЖ'а: Менск, Чырвонаармейская, 8.
Рэктар КІЖ'а МАКАРАЎ.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 2 ЧЭРВЕНЯ:
8.30 — «Апошнія паведамленні». 10.30 — перадача для дашкольнікаў. 16.05 — канцэрт. 17 — перадача ў дапамогу самаадукацыі. 18.30 — завочная партвучоба. 19.30 — канцэрт. 20 — даклады і выступленні. 20.30 — мантаж оперы «Еўгеній Онегін». 23 — «Апошнія паведамленні».

Партарганізацыя і калектыў работнікаў ЦК саюза работнікаў пачатковай і сярэдняй школы БССР выказваюць глыбокае спачуванне работніку ЦК саюза тав. ГЕЛЕРУ М. З. з прычыны смерці ЯГО БАЦЬКІ.

ІНДЫВІДУАЛЬНАЯ ПАДПІСКА на ўсесаюзную штодзенную газету „За пищевую индустрию“ ПРЫМАЕЦЦА на 2-е паўгоддзе 1937 года ўсімі паштовымі аддзяленнямі і райбюро Саюздрука БЕЗ УСЯКІХ АБМЕЖАВАННЯЎ.

МЕНСКІ ХІМІКА-ТЭХНАЛАГІЧНЫ ТЭХНІКУМ ХАРЧОВАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР
АБВЯШЧАЕ НАБОР СТУДЭНТАЎ на першы курс.
Тэхнікум выпускае тэхнікаў хіміка-тэхнолагаў з шырокай падрыхтоўкай для работы на прадпрыемствах харчовай прамысловасці БССР.
Тэрмін навучання 4 гады.
У тэхнікум прымаюцца асобы ва ўзросце ад 16 да 30 год, якія маюць веды за няпоўную сярэднюю школу (сямігодку).
Для паступлення ў тэхнікум неабходна прадставіць наступныя дакументы: аб сканчэнні школы, даведку аб стане здароўя, метрыку, 2 фотакарткі (без галаўнога ўбору) і паштовых марак на 40 кап.
Заявы аб паступленні ў тэхнікум прымаюцца да 12 жніўня.
Іспыты пачнуцца 13 жніўня па прадметах: беларускай мове і літаратуры, матэматыцы, фізіцы, хіміі, грамадазнаўству.
Пачатак заняткаў з 1 верасня.
Іншагароднія, прынятыя ў тэхнікум, забяспечваюцца інтэрнатам з усімі пасцельнымі прыладамі. Большасць студэнтаў забяспечваецца стыпендыяй па паспяховасці на агульных падставах.
Заявы накіроўваць па адрасу: гор. Менск, Падгорны завулак, 7, дырэкцыі менскага хіміка-тэхналагічнага тэхнікума харчовай прамысловасці.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Менскі тэхнікум народна-гаспадарчага ўліку
АБВЯШЧАЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ на першы курс
Тэхнікум рыхтуе эканамістаў для работы ў рэспубліканскіх, абласных, акруговых органах наргасуліку, раённых і ўчастковых інспектароў сістэмы ЦКНГУ Дзяржплана СССР.
Прымаюцца асобы, якія маюць адукацыю за 7 класаў сярэдняй школы.
Паступаючыя трымаюць іспыты па беларускай і рускай мовах, матэматыцы, фізіцы, хіміі, грамадазнаўству, геаграфіі.
Тэхнікум забяспечвае стыпендыяй па паспяховасці, інтэрнатам, або кватэрнымі. Ёсць сталовая.
Паступаючыя павінны падаць заяву, анкету, метрыку, пасведчанне аб адукацыі і 2 фотакарткі.
Прыём заяў да 20 жніўня. Іспыты з 20 жніўня па 1 верасня.
Адрас тэхнікума: Менск, Берасцянская, 1.
ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНГАРТОП
даводзіць да ведама і асельніцтва г. Менска, што
з прычыны працягу абмену паліўных картачак,
ПРОДАЖ ДРОЎ пачнецца з 15 ЧЭРВЕНЯ 1937 ГОДА
КАЛЕКТЫЎНА па прадпрыемствах і ўстановах.
МЕНГАРТОП.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 5

МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА РАБОЧЫХ, СЯЛЯНСКІХ І ЧЫРВОНААРМЕЙСКІХ ДЭПУТАТАЎ.

20 мая 1937 г. г. Менск.

АБ АБАВЯЗКОВЫМ МЕДАГЛЯДЗЕ АСОБ, ЗАНЯТЫХ У ХАРЧОВАЙ СПРАВЕ, У ПРАДПРЫЕМСТВАХ ПА САНІТАРНА-ГІГІЕНІЧНАМУ АБСЛУГОЎВАННЮ НАСЕЛЬНІЦТВА І НА ПАБУДОВАХ ПА ВОДАЗАБЕСПЯЧЭННЮ.

Менскі Гарадскі Совет **пастанаўляе:**

1. Устанавіць абавязковы папярэдні медыцынскі агляд перад паступленнем на работу і перыядычны штомесячны медагляд у часе сваёй работы для рабочых, служачых, членаў арцелі і саматужнікаў-адзіночак, якія займаюцца вырабам, хаваннем, транспартыроўкай і гандлем харчавых прадуктаў і напіткаў, а таксама для абслугоўваючага персанала вадаправодных пабудоў, лазняў, пральняў, цырульняў, гасцініц, інтэрнатаў, дзіцячых садоў, ясляў і пляцовак.

2. Рабочыя, служачыя, члены арцелей і саматужнікі-адзіночкі, паказаныя ў пункце 1 гэтай пастановы, абавязаны мець на руках кніжкі медагляду адпаведнага ўзору, устаноўленага Дзяржсанінспекцыяй, з наклеенымі фотакарткамі; у гэтых кніжках урачамі, што праводзяць медагляд, робяцца адзнакі, аб дазволу працаваць у вышэйпаказаных прадпрыемствах і ўстановах.

3. Забараніць адміністрацыі прадпрыемстваў і ўстаноў, паказаных у пункце 1 гэтай пастановы (дырэктарам заводаў і фабрык, начальнікам цэхаў, загадчыкам сталовых, крам, цырульняў, лазняў, камендантам інтэрнатаў і т. д.), прымаць на працу асоб, не прайшоўшых папярэдняга медагляду, альбо знятых з працы ўрачэбнай камісіяй па медагляду.

4. Абавязаць адміністрацыю прадпрыемстваў і ўстаноў, паказаных у пункце 1 гэтай пастановы, сачыць за рэгулярным штомесячным медаглядам работнікаў свайго прадпрыемства, установы, альбо арцелі і не дапускаць пратэрміноўку апошняга.

5. Адміністрацыя прадпрыемстваў, дзе медагляд робіцца дзяржсанінспекцыяй на самым прадпрыемстве, абавязана прадставіць адпаведнае для гэтай мэты памяшканне і абсталяванне.

6. Кіраўнікі прадпрыемстваў, устаноў і ўласнікі прыватных прадпрыемстваў, вінаватыя ў парушэнні гэтай пастановы прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці — штрафу да 100 руб. альбо к прымусовым работам да 14 дзён.

7. Арганізацыя і парадак правядзення медыцынскіх аглядаў і нагляд за выкананнем гэтай пастановы ўскладаецца на Менскую дзяржаўную санітарную інспекцыю.

8. Гэта пастанова ўваходзіць у сілу з часу яе апублікавання.

Старшыня Менскага Гарадскога Совета Е. ЖУКОВІЧ.

Сакратар Менскага Гарадскога Совета І. КАЗЛОЎСКІ.

Уп. Галоўлітбада № К—2115. Друкарня газеты «Звязды». Менск, Савецкая, 63. К., К., С.